

Η Σαρτά

και τα θαυματουργά της.

Με τα ὄρια της, τα χωρία της, τα παρχάρια της, τα ποτάμια της, και θαλασσά μους, τα βουνά της, τις λαγναδες της, τα δάση με τα σανύφια ἐξαιτά της, τις ὥραιες ευχιδνίες και σανύφια παλαια-
ταριά της, ὡς και τα ὄρη θαυμαστικά της καὶ
εὐάχρα δύροχα-τριόροχα βχορεία της
τῆς ἀράστη βράστη, τὰ κρύα και ἄγδρα
τῆς, τοὺς γόφους κα γειβάδια, μετὰ ἄγδρα
ἀχριοζούρουντα σοὺ ἦσαν τόσον ὄρη, σοὺ μᾶς,
ἐκταναν ἐμᾶς τοὺς μικροὺς κα χερρίζουμε τὰ
γειβάδια ἐν "Παραδείσῳ" και "Κόρη" ὅσον
ἦσαν μικροτά τὰ ζουζούνδια.

Και ἐμεῖς οἱ μικροὶ τότε και τώρα ἀπαυδῶντες
ὅσον ἦσαν ἐν τῷ "Παραδείσῳ" μέσα ἐν τῷ
ὄρει ζουζούνδια ἐν τῷ "Παραδείσῳ" σοὺ ἦταν
δρυσίμενα ἀπὸ τῆς αἰχμῆς, και τὰ θέματα τῶν
διαφόρων χρημάτων ζουζούντων κερταῖς ἐν
τῷ ἐκτανῶν μᾶς ἐν τῷ βράδι σοὺ γορύνουμε,
και παρυνάσαμε ἐν αὐτῷ χρηματικῷ γόρεμα ἀπὸ
τὰ θέματα τῶν ζουζούντων.

Αὐτοὶ ἦσαν οἱ "Παραδείσους" ἡ Σαρτά
(Και τώρα) ἀχαινοὶ ἀταχύνουν, ἡδονα κα τὰς παρυνάσιν
τὰ γόφους και τὰ παρύντα τὰ παρχάρια, τις παρχο-
μᾶτες και τὸ γόφους σοὺ ἦσαν τόσον ἀριστοκρίτα και
χρηματικά κα μαχρίζουν ὅταν ἡ Παρκαρύντα
τις ἐδιδε τὸ ἀσπασίμετα ἀγὰρ και αὐτὰ ἐν ἐνδῶν
ἀχαινοὺς κα "Χοροζανέβρε" και κα κέρψε ὅσον μία
ὀρχηστρα με διαφορετικῶν ἐκδοῶν, και τὰ ἀσπασίμετα

διὰ τὰ βόσκοντες τὸ χροιοῦ βρομυρέτο χοιτάρη καὶ εἰ
μυῖον τους, τὰ χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ ἀέταρα χρημυλίστῳ γουχον-
δῶν, αὐτὴ ἦν αὐτὴ ἡ χηλοτραγουδημένη καὶ διωκομένη
ἐκείνη ἔαττα, αὐτὰ τὰ τεύχη τῆς θυμωδῆς
διὰ τὰ ἀραῖα τῆς γυρῆς, καὶ τὴν ἀραῖαν γύστην
τῆς, καὶ γὰρ τὰ ἦδη καὶ ἔδωκα τοῦ τόπου μέχρι
τοῦ ὁμονομήματος, 11-9-1921 ἀπὸ τοῦς Αἰατο-
μορζόχους γουρῆς τοῦ Κεράζ.

Θάδερα τὰ δείξω μίαν παρὰ τῆς ἑατοῦ-
μης Λαρκῆς, αὐτὴ ἀντιεῖς εἰς τὸν τομὸν τρισεφόντος
καὶ ἀπὸ ἐπὶ τὰ 50 χιλ. ἀνατομῶς εἰς ἀπο-
μυκτα βουτὰ καὶ χαράδρες μετὰ εἰς ἐστὶ ἐκείναις
τῆς καὶ 5 παρὰ τῆς μετὰ εἰς 6.000 χ. κατ.
ἀμειγρῆς ἑλληνισμοῦ (Πορτῆς) ὁμοθυμῶς.

Τὴν αὐτὴν αὐτὴν ἀπὸ τὰ ἐρεῖα δὲ ὑποκα-
στη, αὐτὴ ἀπὸ τὸ ἑλληνισμὸν καὶ τὸν ἑλληνισμὸν
προσέδωκε, ἐμεινται μόνον τὰ ἐρεῖα τὰ ὅσα
κατεργάζον τὴν ἀπορροήν τῶν.

Ἐμεινται ὅμως τὸ ἐνδοξο ὅτι καὶ μερὶς
ὁτόματα ἀπὸ τὰ ὅσα δὲ ἀναγέρωμε παρὰ τῶν
διὰ τὰ δείξωμε τὸν τοῦ βαρβάρους καὶ τοῦς ὁμο-
επιστάτους τῆς ἑλληνισμῶν τῆς παρὰ τῆς
Λαρκῆς, καὶ ἔρ γένοιτο τοῦ Πορτῆς.

Τὰ ὁτόματα αὐτὰ τὰ μεταχειρίζονται καὶ
τώρα ὅτ ἀρρίθμῳ τούτοις, ὅπως τὸ γέφυρον τοῦ
Κοσμογάντῳ, τὸ ὁμοῖον εἴδεται, ὅσον ἐδῶκε
ἡ παλαιὰ μάχη μετὰ τοῦς τετέλετες τὸ 1918 καὶ ἔν-
θεν ἀνέκαθεν 14 τευχρῶς εἰς τὸν τοῦ, τὸ γέτε
τώρα „Κοσμογάντ νικαρί“ καὶ τὸ δεύτερον
εἰδὸς εἴδεται „τὸ γέφυρον“ εἶναι δὲ

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

νέτρο τῆς Σαντῆς, καὶ τὰρα τὸ γέρε „Σάντα νιοαριέ“
αὐεῖς τῆς γέφυρες δὲν τῆς ἀναεῖταζαν, ὅσως τὶς ἐκμελλεῖς
καὶ θανήψηρα νανοαταριά, διότι αἱ γέφυρες χρηάφορεαι
καὶ ἐπὶερα, ἀκόμη εἰσφορεαι καὶ τὶς χρησιμοθεμεύν
χωρὶς ὅμως τὰ τὶς εἰσμενέουσιν ἀπὸ τότε σοὺ τὶς ἀπὴ-
βαιε, παραδέτω δύο χωρογραφίας τῶν γεφυρῶν, καὶ
ὅσως εἶναι ἐπὶερα εἰς τα ἐρεισομέτα μας χωρία καὶ
ἔχηται μίαν χωρογραφίαν τοῦ ἱεροῦ τοῦ τοῦ Ἀγίου
Χριστοφόρου τῆς ἐπαρίας Πιστοφάντω με τὸν τετρα-
ῶσσο νανοαταριό σοὺ ἀναεῖταζαν με δυαριτιδα
καὶ δυνάμετα παυδιὰ τῶν Χριστιανῶν τῆς θύσεως.

Ἡ δρυμνὴ ἐπηρία ἢ „Μάχαρο“ ὅσως ἐδῶκε
ἢ τελευταία μάχη τῆς Σαντῆς, καὶ ἔχηται ἢ ἔξοδος
τῶν „Ὀρενδερῶν Πορνοπομενῶν“ τῶν 400 καὶ ὀλίγον
στρατιωτῶν καὶ ἀνέστησαν τὸν 8
ἡμερῶν, τὴν νύχτα τῆς αὐτογράφας ἐμειπῆς ἡμέρας
11-9-1931 διὰ τὴν ἀδελφὴν ἔξοδον τῶν στρατιωτῶν.
ὅσοι, καὶ αὐτῶν τῶν ἀνταρτῶν σοὺ νυνδῆνεσαν τὰ
νυνδῆνδούν καὶ τὰ σφαζοῦν εἰς ἀπορία τὰ στρατιω-
ταῖς, καὶ ἡρωϊκῶς μαχομένης ἀνταρτες μας, με εἰς
μεγαλὴς τὸν ἀνδράγιντο νασεζὸν θυμολείδης, αὐτῶ
τὰ μύτρια τῶν ἀνταρτῶν μας θῆω τὰ εἰς παρευ-
στάτω ἐν ευτομία εἰς τὸ φυλάδιον μου αὐτῶ, ^{καὶ} τὶς
οτομασίες τῶν ἐπαριῶν, χωριῶν, παρναδιῶν, οτομαῶν
παρναριῶν, γειβοδιῶν γεφυρῶν, ἐπηριῶν, ἐκμελλεῖν
παρναριῶν, ὅσως ποφὸς βουνῶν ὅσως αἱ γεβέρτες
ὑπερτέρεις τῆς παρναριῶν ἐπαριῶν ἐπὶερα
τραγουδοῦσαν τὸ „Μητὴ σοὺ γέφυ δὲν μαρ-
τοῦς τούρκους τὰ δουρεῖν

ἡ χωρογραφία τὰ μου εἰσγραφῶν
ἐπὶ 1931 - 9 -

ΜΑΤ. ΠΑΖΑΡΙΔΗΣ

Αρχήν αὐτὸ τὸ αἰὶν χερσονήσῳ
αὐτὸ Βορρὰ πρὸς Νότον.

- 1) Τάββ-κιορρού (τὸ) ἔδρα χερσονήσου ἑσάτω ἐπὶ
ἐντορὰ ἑσάτω καὶ τούρνω χειτὸν, ὅπως τὸ ὄνομα
αὐτὸ τῆς γῆς τῆς γῆς ἐστὶ τοῦ αὐτοῦ Γάμου.
Οἱ Σαρταῖοι Κὺρτ-ὄρη καὶ χαθάρ (Αχζερίδαι)
ἔχον τὰ κοινὰ τοὺς ἐν αὐτῇ, εἶται ἡ δεύτερη αὐτῇ.
δὲ τοῦ παλαιῶν Εὐμερίδου.
- 2) Γεφυροφῶδ (τὸ) ὅχι μακρὰ αὐτὸ τὸ Τάββ-κιορρού
τὸ μεταχειρίζεται ὡς ἐν αὐτῇ οἱ παλαιῶν τοῦ
Πιστοφάντων
- 3) Κιατίμ (τὸ) Παρχαρί τῆς ἐπορίας Πιστοφάντων.
- 4) Τειχούρ (τὸ) καὶ αὐτὸ παρχαρί Πιστοφάντων.
- 5) Σαζιάβερα (ἡ) γειτῖον (γῆς)
- 6) Πιστοφάντων (τὸ) ὅχι μακρὰ αὐτὸ τὸ Τάββ-κιορρού τῆς Σαρταῖς
ὅχι μακρὰ καὶ αὐτῇ ἐστὶν ἡ Α. Α. τοῦ Πιστο-
φάντων, καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου πρὸς τὸ Γαβουχρῶ.
7) Ἄγιος Παρτεριμῶν (ὁ) Παρτεριμῶν κοινὸ ἐπὶ
Πιστοφάντων, ὅπου γινώσκοντες μακρὰ ἀνέστης
προσυνήνται αὐτὸ ὅλα τὰ χωρία τῆς Σαρταῖς, καὶ αὐτὰ
αὐτὸ τῆς Γαβουχρῶ. ἔπειτα κοινὰ ἐπὶ αὐτὸ δάσος αὐτὸ ἔχει
οἱ Σαρταῖοι γινώσκοντες παλαιῶν αἰπολίταις Ἀρμενίων
τὸ 1915 ἐπὶ ἐσθλῇ. Ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἀνα-
μάρτυρας οἱ Τούρκοι Τσαρταρμῶδες, καὶ δώσανε μάχην
καὶ τοὺς ἐξώτερον, καὶ ἡδύναται τὰ ἐνδοχόσιμον τοὺς
Σαρταῖους, ἀλλὰ ὁ Μουχτάρης (ὁ παλαιὸς) τοῦ χωρίου
ὁ Βαγίτ (ἐξ Εὐμερίδου) ἐδωκεν τοὺς Τσαρταρμῶδες
καὶ ἔπειτα οἱ Σαρταῖοι γινώσκοντες αὐτὸ μίαν δεξιάναν διότι
τοτε ἐπὶ κατὰ δὲν ὑπάρχον Σαρταῖοι Σαρταῖοι, ἐπὶ μάχην
ἐπορεύθησαν ἐπὶ Τσαρταρμῶδες, καὶ οἱ Ἀρμένιοι γινώσκοντες μακρὰ

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Πιστοποιούντων (τό) Ἡ μεγαλύτερη ἐμπορία τῆς ἐστιαμῆς
 ἔσται με 1.500 κατοίκους, με τὰ ὡραία δρόμα καὶ
 ἀρόματα γινόμενα τῆς, με τοὺς ὡραίους δρόμους
 καὶ ἀρώματα, με ἱερὸν τὸν τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου τὸ
 Ἱερόν Θεοτοκίου βυζάντιο, ἐμπορικὰ καταστήματα, μαγε-
 ρεῖα, μοτοκίνητοι, ὑδροκίνητοι καὶ 3 ὑδροκίνητους.

Τὸ χωριὸν αὐτὸ ἐδεῖτο τὰ γυναικόμενα ὅπως τῶν ἄλ-
 λων χωρίων τῆς ἑαυτοῦ, διὰ τὰ ὅπως πρῶτον οἱ βυζάντιοι
 τὸ ὅπως αὐτὰ τῆς θουμῆς μιας πατρίδος, καὶ αὐτοὶ ὅπως
 οἱ πατέρες ἐδοκίμασαν τὴν ἀντιβουλῶν, ἦσαν ἡ ἀντιβουλῶν
 αὐτῶν ἡμέρα ἡ δευτέρα τοῦ 1921, ἡμέρα τῆς ἐμπορίας
 αὐτῶν ἐν τὸ ἄγαντο, καὶ δὲ ἦσαν ἂν δὲ γινόμενοι ἡ
 δὲ τοὺς βυζάντιοι ἐν ἀντὶα οἱ βυζάντιοι τῶν αἰώνων, ἡ αἰμο-
 βοροὶ τούτοις. Κατὰ τὸν ὑπόμνητον Πατριάρχου καὶ
 τοῦ ἱεροῦ Πατριάρχου.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

- 1) Ἀγ. Παῖτες (οἱ) Πατριάρχου τοῦ ἐκ τῆς Πατριᾶς
 Πατριάρχου πατὴρ τοῦ Πατριάρχου καὶ τοῦ Κώστα Πατρι-
 2) Ἀρχιεπίσκοπος (τὰ) Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Κωνσταντίνου καὶ τοῦ
 Πατριάρχου ἐκ τῆς αὐτοῦ χωρίου
 3) Ἀε. Πνευματικός (ὁ) Ἀνατολικὸς τοῦ χωρίου ὅπου ὑπάρχον
 ἀρχαία μνημεῖα, με βυζαντινὸς γινόμενα.
 4) Ἀε. Πατριάρχης (ὁ) ἔστειλε ἐν τῷ 27 Ἰουλίου νοτιὰ
 ἐν χωρίῳ, ὅπου γινόμενα μετὰ τὴν ἀντιβουλῶν, ἀντιβουλῶν
 γινόμενα ἀπὸ ὅσα τὰ χωρία τῆς ἑαυτοῦ, καὶ ἀπὸ αὐτῶν
 τῆς γειτονικῆς Σοφίας τῆς Μακεδονίας.

Εὐαὶ νοτιὰ ἐν ἀντὶ ἐξαπόδοσε οἱ Πατριᾶς
 ἀντιβουλῶν καὶ ἀντιβουλῶν ἀντιβουλῶν Ἀρμενίων τὸ
 1915 ἐν τῇ βυζαντίν τῶν Ἀρμενίων, ἀλλὰ καὶ τὸν
 ἄρα τοὺς ἀντιβουλῶν οἱ Τούρκοι τῶν ἀντιβουλῶν καὶ
 δώσανε μάχην μακρὴν τοὺς καὶ μερικοὺς ἐξόρτωσαν καὶ

και ηθελον τα ετοιμασθαι τους δανζέους, αλλα
ο τότε μινητης (απόδορος) του χωριου ο Βαζιζ (βε-
βασιδης) ιδρυροδουιδε αυτους, και εστη οι βαρζαυι
χρτωσαν απο της δεσφιας σου τους αερίμενς απο
της τουρμινς αρχης, διουι τότε στο υζαρι' δει υαπο-
χον εαταυοι αταρτες. Στη μαχη αδηενοτωδνηε
ετας τσαταρμια, και οι Αρμιαυι αλλοι ενωτωδνηοι
και αλλοι υυγαε μαυονα απο τα ευνορη μας.

5) Αε-Λωτήρα: (η) Παλαιό παρευζίβει μετὰ τῆς
Διήνης εταύρωματ.

6) Αταθαντέρ: (το) ζερόταχος ἐξω ἀπὸ τὸ χω-
ριό ὅπου ἀναπαύονται οἱ υμνομέτοι.

7) Αβωρα-Παθία: (τά) Μεγάλη ἀόταμοι βράχοι
και χαράδρες με γεμνό χρίμα. Ἐδῶ οἱ εαταυοι
Αταρτες εἶχαν κατασῆχιο και δῶσανε μάχες γέ-
νηματ: τὸ εἶδος ματ: τῶν εαταυοι τῶν τὸν
τελευταῖον καιρότ. 1921-1924

8) Αχαραχμέτορ Νερόν: (το) Ἐρεχε κατὰ διαμήματα
και διευχεῖς και ὤρε τῆς οἰαμασίας αὐτῆς.

9) Βατιν-νερόν: (τη) Μετὰ τὰ ταβχανάδας ὁ
Βαζιζ (βεβασιδης) εἶναε τὸ ποντὰ του νερού.

10) Γεφυροσός: (το) Παρχάρι ποταμὸ στο διδερένετ
τὸ γεφύρ ποταμὸ στο χωριό.

11) Δεμουχού: (το) Πρὸς τὸν δρόμο τοῦ τὰς-μιόηρον
και μετὰ τὸ παρευζίβει τοῦ ὁε-θοδύρου μία με-
γαλη καταβόδρα.

12) Διστράς: (το) Ὅπου χωρίζεται ὁ δρόμος
πρὸς τὴν ἐπαρίαν τσαμαζάντων.

13) Θοδυρόνταιλ Δέε: (τη) Δάδες κίαν ἀπὸ τὰ Ἀβωρα τὰ
Μιδάρια ἀρῆνε στο πιστογόντωτ.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

- 14) Άρμα-Γιαλαί(το) Παρχάρι άριστερά τού δρόμου από τάες-μιασρού, και ύστερα από τού βιδερέρν το γεγύρ.
- 15) Καρά-μασάρ(το) Μαύρος βράχος τού δεύτερα εέ ύψος τουρού της Σαρτσάς, θχαι έστο Δημόσιο δρόμο.
- 16) Κατενάρ-Τρατορί(το) Μεγάλος βράχος από σιριζόχινδο όσον οι περαιοτοί άνοιξαν μεγάλες τρύπες, ίως ο βράχος αίγες τού έχει της ιδιότητας τού άγξιόβροχου και τραβά τον περαιοτούς.
- 17) Κιαζίν(το) Βοειότοπος από τού τάες-μιασρού.
- 18) Κωρί-Τ'Όρμιν(τη) Όρμιν άντίμνη από τού χωριό ύστερα από τού χεδάρ τού Νιμοϊά.
- 19) Πεγτοκαρος(το) Άχαι ε' Όρμιν της Σαυρωματιή και θυετός τού χωριού.
- 20) Πιδαρέρν γεγύρ(το) Από τού όσπιον ήπρε τού όγρα το τάες-μιασρού έσταθροί Γιαραμυμιν και τού Όροβαί δια
- 21) Μαίβας-Κασάρ(τη) Λαγρία στο βράχο δεμά από τού βιδερέρν τού γεγύρ όσον ο Χανόστε έύιναν τού αροβατά των.
- 22) Μικαίτ(το) Χορτζεχίβνδο και τού γεγύρ.
- 23) Νιμοϊά τού λιδαρ(τη) Μία σέτρα μετά τού Λειμχτέρας από αροβαδάδες τού την βοάει ο Νιμοϊάς και ευοπάθησε.
- 24) Ποντέρ-γεγύρ(τη) Τού βιδερέρν το γεγύρ ύστερα από τού χεδάρ έστη γεγύρα από ήπρε τού όγρα τού μάστορα.
- 25) Σαζάθερα(η) Βοειότοπος έσάτω στον δρόμο από τού τάες-μιασρού, όσον εσα σασιά χρέτα τού σήμναιε ειτόρη.
- 26) Αχχίτσα(η) Μετά τού έσάυραμια μία σέτρα από τού Γαφουχρού και την χέσαν νυχίτσα.
- 27) Λοιορεβέτσα(η) Κεφαλόβρυση άντίμνη από τού χωριό τού όγρα της ήπρε από τού παραμύθη, όσον τού τερύ της δεράσενε όρες της άρνώεζιες.
- 28) Όζαύραμια(το) Έσάυραμια τού χημής, ή μόνη γίμνη της Σαντσάς, όχι μεγάλη και όχι βαθιά ήταν

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

4) Ήταν Γιαγιάς (no)

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

στο Ν. Δ. του χωριού και αριστερά του δρόμου Γαβούχρου.

29) Τσίτρουρ: Υπολείπεται πάνω από το Κασάμασιν

30) Φυταταρούς: (τά) φυτάρια χαλαρών στον Άε-Πετατζέφιν

31) Τουρούχα: (τα) βάρβαρα όσα ο Γιάης Πισταφί
δης, "δουδαχτής" είναι οργισμένη.

32) Ζαββαχάδες: (τά) Παλαιά ποιητική είδος έδαφος από το χωριό

33) Τερμοτσάς: (τά) Άδουρνη τοποθεσία έδαφος από τους μύχον.

34) Τούτζα: (ή) Βουνοτόπος με αγώνες έδαφος και έδαφος
εις όσους τοποθετούσαν άγρια για τα φρόδα ή τα χίδια.

35) Τιρούγια: (τά) Δ. από τι Βιζιμ το πουτά.

36) Τιτζαυζί: (τή) Πάρχιν ή ηρά από το βιζιμ το πουτά.

37) Λιμνιχτερας: (τά) Μετά τα φυταταρούς τοποθεσία
στην πατηγοριή όσον είναι χριστούς πατεί.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Ζουρνατζατζών: (τό) 1

Το όνομα αυτό κατά συνήθεια τό σήρε από ναύαρχο
ναύαρχο του χωριού σου έσπε ζουρτζα (ζοιζα). και το
Οι ναύαρχοι αυτού του χωριού ήσαν οι πιο μαχητικοί
και ζουρτζοί και μάχιστα σε όλες τις ήρχοις σε ναυα-
δες με τους Πιστοφάντους, και τους τιμούσαν, αν και το
Πιστοφάντων ήταν το μεγαλύτερο χωριό της Εύτας.

Αι γυναίκες τους άμαξη διακριθίαν στους άχύτες
της Εύτας, έκαρτεν τών τούρων, και από αυτό έκα-
νε γραφή,, Εαντέρας ζήνον έχαζες“ στην ίερο-
ρία του ό άειμνητος πατριάρχη Εύτατος Πέτρου
Τεμπριόνης ήμνη της βενεζιαν γυναικα, σου σε έτα
έσπεόδιο στο Ζουρνατζατζών διαβαν έταν μεση
και τον έδωσαν με ζήνα και πόσιν, άρρη μεζα-
τε, γτός, γτός, και άρρη στα, στα, ό μεσης ζουρτζα
από το ζουρτζα, και έταν στην ζήνα έσπεόδιο
του στο ζουρτζα, μεζοτας το παθηνά του,, Εανταν
μαρτζαβί στα, σταβί όρμαβίτι, γτός γτός άγαμού
άναωτη βινέρτι“ ήτοι της Εύτας το στα, στα αν
δύ ήτανε, το γτός γτός σε ενόωτα,

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Τό χωριό έκειτο στην δεξιά όχθη του Γιάμασι ποτα-
μού, και ές ήγον 150-300 μέτρα, και ό ήμος τους έβε-
σε 2-3 άρχογερα. Το Ζουρνατζατζών είχε 700 ναύαρχο
2 ευκαίς άποστασιόν έχοιόν μαρτζα άρμας, υδρα-
χηίος, ποταμοζήος, κεραμοποιία, και ναυαρχίος
άπορουνδούσε το βεχισανταν, ήτο άρμας τών άρχαρχη-
ών Ατέσοχρον, Τεχχεμερίδη Πειζήδη και άρρη.

Μετά από μίαν εβδομάδα από την υπααγραφή
οι άντάρτες μας χυρίσανε στο χωριό και χροτίσανε
το ευκαίρουν ότι άσπερε από την ευρηαία των

βασίλῃ, τρούμα και ρουχισμό, και τὰ τὰ ἐντυπώσαν
ἐπὶ τῶν βελών. Φάνησαν τότε τὰ βελόντ ἀπὸ τὰ χωρία
μετ' ^{τοῦτον} (φωτισμένοι, περιμήδεια, αὐτοὶ λαχαίαι και ἄλλα
προσημεία. Καὶ ἄλλοι κατέβαιναν ἀπὸ τὸ Κωμορδείον
γὰ τὰ μασὺν ἐπὶ χωρία, οἱ ἀντίρτες ἀνέστησαν εὐρ
και ἐνέστασαν 32 ἀπ' αὐτοὺς και ἐξῆν ἐπαγώντες ἡ
δείξαι τῶν λαχαίων.

1) Αἰα-Κερυνί: (ἡ) Εἰς τὴν δεξιὰν ὁδὸν τοῦ Πάριου, μ
σταρίου ἀφ' ἐκείνου ἀπὸ μέχρι και ἐπὶ τὴν ἐξῆς
οἱ γυνήτοι τῶν, και διὰ τὸ τὴν ἀπὸ ἐκείνου
οἱ Κρηνοί (Κρηνοχρηνοί) τὸ ὅσους αὐτοὺς δὲν
ἐπελάττει και ἐρημώθει.

2) Ποτάμα: καὶ Τοποθεσία ποταμοῦ ἐπὶ τὸ χωριὸν ὅπου τὰ
μεσσηρία ἀναβαίνει τὰ χωρία τῶν ἀπὸ
ἐκείνου χωρίων ἀπὸ τὸ χωριὸν.

3) Ποταμός: καὶ τὸ χωριὸν ἐκείνου ἐπὶ τὸν ποταμὸν Κωμο-
ρδεῖον, ποταμὸς δύο βράχοι, ὁ ἐπὶ τὸν ἀφ' ἐκείνου
τοῦ ἄλλου (ὁ γένος) και ὁ ἄλλος χαμηλότερος (ἡ γαῖα).

4) Κυνηγία: καὶ ὁ Δρόμος ἀπὸ τὴν ἐκείνου
Κορυφαίαν με ἐκείνου, και ὁ δρόμος ἀπὸ
Κερυνάδες ἐκείνου με ἐκείνου ἀπὸ τοῦ Πάριου

5) Αε-Κερυνί: (ὁ) Τὸ ὑψηλότερον βουνὸν τῆς ἐκείνου
ἐκείνου ἀπὸ τὸν 2.000 μέτρα ἀπὸ τὸν
ἀπὸ τὸν ὅπου ἐκείνου τὸ μεσσηρία Ποταμὸς τῆς
ἐκείνου τὸ "ἐκείνου" και ἀπὸ ἐκείνου τῆς ποταμὸς τῆς
βουνὸς γένεται ἡ δάμνα, και ἐκείνου τῆς ποταμὸς
ἐκείνου γένεται μεσσηρία, και τὴν ἀπὸ τὸν
οἱ "Κυνηγία τοῦ ἐκείνου" ἀπὸ τὸν ἀπὸ ἐκείνου
τὴν δάμνα και γένεται δάμνα δάμνα, τὴν ποταμὸς
τὴν ἀπὸ τὸν ἐκείνου οἱ ἐκείνου 2.000 μέτρα

Γερσίσιμος Μινυσιόπουλος και παλαιά Παιζος Κεχαρισσους
βρίσκων στην περιοχή αυτή μαζεμένες πέτρες, και έχην
αυτά της ιδέας, ότι οι Μύριοι μαζεύσαν τις πέτρες και
έστησαν έτσι και ένα είδος Μηνειόσις.

6) Επιτομή (κ) Μεγάλης ευτάσεως διαγράμμις επί τους αρ-
θούς του Αεφράτ. φησιν υπομνηστικά από τους Έστωιους
και Τούρκους γεωγράφους. Η Τουρκική δυναστεία
έχθηκε επί τούτων επί τούτων της διαγραφής μας και τήτοι
ειδικά επί τούτων Έστωιων, αργά έμεσογράφησαν αρχή
και ήτο έστωιόδωτο τα χρησιμοποιούντο από τους Έστωιους
και έφιντο έτσι ως τόν έφημερό μας.

7) Καρταβόρια (κ) Διαγράμμις επί μετρήσις εναντίον
του χωρίου, και επί μετρήσις άσβεστων, τα Καρταβόρια
τα μέγαντα και ένθεν και κέντρο Μυρύν.

8) Καράγια (κ) Επί διαγράμμις προς τα Κερχατιάδες μικροί βράχοι.

9) Κερχάτιες (κ) Κερχάτιες (κ) Κερχάτιες (κ) Κερχάτιες (κ)
δενά οχθί του Πάριου ασταμού όσον κατεμένα-
φορματό Τουρκικό σχέδιο περιμετρία, με τα όσα
επεχρότατε όσα τα είχα της Έστωιων Έστωις
Φότος 8 τούρκων: επί τήν Αυγούστου 1923 κατέ-
βησαν από το Τουρκικό χωρίο Άββια στο έρημομένο
χωρίο Τουρκατζάντα και έστωι Κερχάτιες, και από
επί ήσαν έστωι τα μέγαντα στο χωρ. Πίστογάντω
τα χωριόχρηστα. Πολλοί άντρες με τόν άρχοντά
Ευχαρίστη έφιναν το χωρίον Τουρκατζάντα - Πίστο-
γάντω και τα μετρώσαντα κατά παραμύθω από το
Παλαιόν, και άρχει χίτοι επί Κερχάτιες. Πέρασαν
πρώτοι 3 τούρκοι και έφιναν στην άκρη του έλκω-
δη και έστωιόδωτο, οι άλλοι από έφιναν επί Κερχά-
τάδες, έφιναν τα χωριόχρηστα είσω, τούς δυροδώντω.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

οι άντάρτες της δεύτερης ενέδρας και ευσυνέων 5 αβ
αύτους. Οι νεώτεροι ο Ίμωρατς Τσαούς και 10 γυναίκες
γέρθηκαν στο Παϊράν ποταμό στο γεφύρι, όπου ήσαν έτοι-
μοι να τους ελπίξουν. Αλλά η πανουργία του
Ευαγγελίου τους άγνοε ενέδρους και χύριαν διόχηριε

10) Κιματεχανάδες: (κα) Αβελωτάμντε οζαί στο ποτάμι.

11) Κούδα: (η) βοσκόμενοι άτηγορμής, όταν αβδη δέ-
υαύσα, διότι ήτανε αβη άτηγορμής, και όταν δά
ανάβετε έφτανε να ευώνη αβη.

12) Κουτά Τσαίρ: (κα) Κεγορέθουρη στο δρόμο από τα
Καταβάρια, την αυτάρη της εγγαίρε ο (Χλωρίδης)

✓ 13) Κουρτίαν Τσαίρια: (κα) Συντός Κούρδων, οι Κούρδοι
επιποστροφοι παραβέλοντες από τα έσωτερικά από
τον γιοζόν να διαχειμάζουν, δευρόντας έστησαν τις ευη-
τάς τους εναντί των άλλων, από το δρόμον να αβήρη-
και από αβη της υπαβηλήτης αβη το όργανο αυτό.

Είχε ευη από τόσο και μερικούς τάχους (ψεύεινους)
εν αυτώ των ήρωων, διότι ευη οι ήρωες διόταν
τους αβδαμένους, και βάσαν δύο μαυρής αέρες την
μία από τό μέρος του πεφολιού, και την άλλην από
τα αβία, δια τα χείρουν τους Τούρκους χείτορες

✓ Τόν Ιούλιο τον 1919 οι άντάρται έναναν μία σοβαρή
επίθεση στο Κωφορμίδαο έπαιζινη αβηών αβχορέων
τούρκων, αβη ήδραν να διασχύνουν τα βαντά της
έσπης, και να δάν τα χείρουν τα αβχάρια.

Ο Ευαγγελίου έμαθεν των αβχορέων έσπης ενέδρα
ταύς έσπης των αβχορέων έσπης αβη ήσαν 50 και
ταύς αβη και δύο φορτία ρουτάνια, και ευατάβετε
και τον αβχάρια του αβχάρια έσπης της έσπης
τον Κόρμα, και άντα αβχάρια αβχάρια αβχάρια

οφθαλμοί, και εδόντα αγγι οδόντες.

14) Ηνωθείβιδος (το) Έσταν στο βουνό του χωριού Ζουρ-
τατσίτσαν ή το παρχάρι και ριβιδή, είχε την παρτήτε-
ρη θέα, προς τα αδέταρα β χωρία της έντα, τους γαίους
τα παρεκχίλια κ.τ.λ. Το 1908 παρόντη εντενόνεως
των δαυμάρι έβαν επί χηρών, έφραχηνόσθηδη την
Προσωμαία περιάντες, εις το Ηνωθείβιδος, έσταν υδα-
βαρια αίμα, ο παρής ήγατε παρής, ήμιοι, και βέ γίχο
έσσεε άμύχρη (δύο) και βυίσαβε το παρ.

Τα δαυμά μαφενζίκαμε ποτα στους δαυμάρι, οι
οάοιοι σφύτασαν και χενάσσαν τα κονδονάγια τους
δία να μαφενζόυρε. Μετα άρχησαν καθε χωριό οι
μαθής τα χωρίσονται και οι δαυμάρι τα φωνάφου
τα όνοματά μας με το ένόσημα "παρής" ή ήδη ένσπηνώς
έτας από τα έσσαν μαφενζόυρε τα παρής τα-
ζαυ έρρισε, ήγατε ο έσσαναχίδη του όσσιου το
όνομα μου διαφούρη από επί όνορια έρριάνται
Οι δαυμάρι και οι μεραχοι μαθής σφύτασαν κονδον-
τίσαν και χύρεσαν βέ καθε παρής, γέχρη άρχα και
δία βρέθνε, ήσσανήδνε το χωριό και οι παρής
χύδνησαν να έρευνήσουτ εις έσσανοδος, ή ήδη του καμνον
ο μαθής έσσαναχίδη από τότε δια βρέθνε.

15) Μαετορίος Γαβρά (το) Έσταν στον δάσσο όρμό επί Καρ-
ταβορή όσση ο Γαβράς έρραφόντε τα ειδηρώχα αέρας.

16) Τραγοί - Αλμει (το) Μεγαλο έσσαν έσταν στον όρμό
Ζουρτατσίτσαν - Κονδονάγια.

17) Μουρουφίης - Έτάμας (τη) Κοντά στους βράχους, Γερόν "
και "Γραία" ή Μουρουφίτα είχε την παρής της και έμεινε
επί με τα άχεράδια της

18) Οράς (το) Έτα άρυνό έσσαν στον άρυνό όρμό από Καρταβορή.

- 12) Ορχήν (α) Ρυάμιον μακρύντε από τὰ Καταβόρια πρὸς τὸ Κεραμοποιεῖον τοῦ Μηδία καὶ χένεται ἐπὶ τὸν Πάρουσι ὁδόν.
- 13) Χεριδωνή-φωδίας: (α) Βράχος με χεριδωνί φωδίας μετὰ τὴν Τροακινέντα καὶ Καταβόρια.
- 14) Χαμερῖται τῇ Πηχῇ (η) Κεράμιοι νοτιὰ εἰς Κερχαρίδες
- 15) Τσιφίτια: (α) Μεγάλον εἶτα εἰς τὸν δρόμον πρὸς τὸ Κωφο-
χιδάσιον ἀπὸ τῆς Ἀφαιέας τὴν Ποντικὴν τὰ δὲ χαμερῖται.
- 16) Τροακινέντα: (η) Κούφια εἰς μέγαλναιον εἰς τὴν Κούφια.
- 17) Τεμενὸν ὄρεα: (α) ὅτι δρόμος πρὸς Κεραμοποιεῖον μετὰ τὴν ὄρεα.
- 18) Μονὸν ὄρεα: (α) Παραπλάσιον ἀπὸ τὴν μακρὰν τὴν Μακροφίται
- 19) Τσιφάλας: (α) Γυνὰ: ἐπὶ δέντρον δρόμον πρὸς Καταβόρια
βουκότοι τῶν χαρῶν.
- 20) Σφελότοι: (α) Ἐπὶ τὸν δρόμον πρὸς τὰ Κερχα-
ρίδες μετὰ τὴν ὄρεα κατέφενον εἰς τὸν δρόμον.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

και από τον γόβον του αιδανε τοί τόσσον. Έτσι από το
γαβούχ (αίετα) οταμάσθη Γαβουχού.

10) Γουρτόσος: (το) Γούρτα για τα σίουν τα φαία έζη
από την τοσοδεσία το Φουρτόσος.

11) Τεφουρόσος τι Χασιάρ: (το) Ο Χασιαρς (Αγγεχίδης)
στο δρόμο σου διέσχησε το δάδες Ριεχατάδες
έχτηκε ένα μικρό χίδνο γεφύρι.

12) Κασάι (το) Παρχάρι με σοληά τειφίτια και σήρε
το όνομά του από τον μεγάλο θρόνο.

12) Κατάματα: (τα) Μεγάλος βοσκός σου σάνω από
το χωριό, οταμάσθη από το κατήν σου σηναινη μέ-
τωσος, έσπθη η τοσοδεσία αυτή ήτανε σάρ μέτωσος του χωριού

14) Κατάρουζα: (η) Παρχάρι προς το μέρος του Ηιμι-
σζή, οταμάσθη Κατάρουζα από τους Γεμούρετα
σού το χιμυραμπίλα για παρχάρι.

15) Κατάρουζα: (η) Παρχάρι από το Κρεσζαδο Παρχάρι

16) Κοζιάς: (το) Χορτοζειβαδο χυμύ έζη από το χωριό.

17) Το Κρέχ: (το) ήτανε μια σπηή σου είχε ένα ζύχτο
αύσανημένο μικρό πορμό δένδρον, τοσοδεσημέ το σήν
σπηή και έσρεχε από μέσα από το αύσανημα το
τερό, και ήταν τόσος ανασαύεως διερχαμένω προς
την έσπτα, Γεμούρατ, Τρασφούντα και τονόσζιν.

✓ 16) Το Κρένον το γερόσος: Η τοσοδεσία αυτή είναι δυεινό-
τερα του Φουρτόσος και δνι αείχε σολή, είναι έτ
μέσω σαπηφίητ έλαμν, και έως τον σαρασάταμοι
Γιάζούμ της Χαρτωτής, το υρνον το νερόσος είναι
ένα σέζρητο, πουζάχι* όσος σνύβαμε και σίναμε το
σαπημένο τερό του, σφίτ από τον δρόμο Γαροχόσι.

Έδω δόθηκε μάχη ανταρτών του οθαρχηκού

1932 Δημήτρης Ζαρίθ με Τουρνονι τσετέδες το 1932

οι ζούρμα παύονται κυνηγετική πίνθη άσέτυχον του
 σμοαυ τους, και οι άταρτες τουι ευηήγισαν έξω από
 τα εύτορα της πατρίδος μας και οι τσεζέδες άφησαν εσά του
 σελιδου της μάχης 3 γεφυρούς και τραυματίες γειύχοντας.

19) Κωστάν βρέζερ (τι) Μία βσηζιά σάνη από τι Ζουρνατσελεβάς
 το χέρτ, όσση το παλωναίρι παλοπούσε ο Κωστάν και τός
 χερμάτα παέβαινε στην Γερουρίαν.

20) Λιδόμοσφέν (τι) Διοξα στο γεράμνηο του Γαραχάν μετάρ-
 ρος βράχος, σού τα παχυσια του έχνεται γά θάρων
 άκράμ (τά δείχτουν τα ύψοχηματα).

21) Μαΐδας Καραν (τι) Στο θράι του ξυριτού Λιδάρ μέ
 6 χιόμες, όσση παλοπούσαν μαΐσει Δ. του Χωριού.

22) Μέζατ ρανσί (τι) Ευτέχια με το βουτό Αβερώνη.

23) Χαμμεζτε Ίεχαναντ (τι) Κόρω από τις Ριββχατάδες
 και θράι του σotaμού Χαριωτή ο Κοροσινός μύχος.

22) Τά Χαντιορ (τι) Μία μερική έπταμ μετάρη του
 χωριού και του Πουσαρόν βουνοτάτος.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

23) Τί Μαΐδας το βρέζερ (τι) Αιωδερ τι Λιοδουζ τ'ορμής
 για μαυρίνα από διαφόρους δάμτους (άβάγια) σε αώτομον
 υρεμτόν, και ήτατε το γόβιτρο μικρών και μετάρητ, διότι
 ειμή στην βσηζιάν άνάβαν σωμει και χιτόντουντα ει γό-
 μοι (ή χαρά) τι Μαΐδαδωτ, τραπούδη χοροί κ.τ.λ. και τα
 βράδια παεις δώ έβχστε από το Ίεχαναντ γά σάι
 στο Τεουαζάντωτ από τόν γόβο των Ίουδαίωτ, ήτατε στην
 άμρη του χωριού, και έβχσε ή βσηζιά από το χωρίον
 και όδρόμοι ήτατε πάνω βαθνά από μια στευράν πιβσηζιά.

24) Τεαμουζας μαζύβ (τι) Μαζύβα της τεαμουζας Παν-
 χίδου, έαρηνη και γδισσορηνη βοσκη άγεράδωτ

25) Χαζία (τι) Ητανε μία σεριοχή σάνη από τι Μαΐδα
 το βρέζερ, άλλα άρμεζα ιμνηότερα και μαυρνά από

ἀπὸ αὐτῆς. Ἡ ὁμομαθία δώθηκε διότι ἀπὸ μακρυνῆς ἀπόστασι
ἔβλεπον τὸ πειθαρχεῖν αὐτὸ στοχασμένο ἀπὸ διαφόρα γυνήματα
χουχουδιῶν ὅλην τὴν ἀταξίαν καὶ τὸ παρακαίρει τὰ μέλη με
σπρωγμένα χαλῆ, καὶ δὲν ἴδμεν τὰ τὰ αὐτῶν καὶ χαλῆς
τῆς ἐμοῦ τούς.

✓ 26) Κερβάν Γιορτζι: τὸ Ὀδοντόμοις δρόμος σου ἐνέβλε τῆς Τραπε-
ζούντα με τὸ ἔρφερόν. Ἐστὶν παρὸ σου ἡ ζῶντα ἦσαν ὀρθογ-
μέται με τὰ ἀνταρτία, τὰ ἀρτηρία της με τὴν παροδύριση
τοῦ ἀρχηγοῦ τῶν, ἔρρεχον ὅρα, καὶ ὅρου τοῦ δρόμου.
Κατὰ τύχη μία ὀμάδα ἀνταρτῶν, στὸν ἀνέλευτον δρόμον
εταρμαίνετο ἕτα αἰσθημένο, ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ὅσον εἰ-
βοντο ὁ ἀρχηγὸς ἀετιτομία ἔρφερόντης ἀνταρτίας ἐπὶ
Τραπεζούντα. Ὡς ἀνταρτες με εἰς παρὰ τὸν ἀνταρτικὸν ὀρμη-
χὸν ἀνταρτικὸν τῶν τοῦ ἐπαινήσαν, ἦσαν αὐτοὶ καὶ ἡ ἀντι-
χὸς τῶν. Ὁ ἀνταρτικὸς ἀνταρτικὸς ἀνταρτικὸς τῶν ἀνταρτικῶν
τὸν ἀνταρτικὸν τὸ ἀνταρτικὸν, ὁ ἀνταρτικὸς τὸν ἀνταρτικὸν
ἐπαρτηνικῶς καὶ εἶδεν ἐν αὐτὸν π. Ταχυτῶντα ἐπὶ εἰς ἡμι-
1923 12 ὅδα ἐπαινήσαν, καὶ γυνάμμε τὰ χερσὶν καὶ ἀπὸ τῶν ἀνταρτικῶν
τῶν ἀνταρτικῶν, δὲν ἐπαινήσαν κατὰ, ἀνταρτικὴν ἀνταρτικὴν μὴ
ἐπαρτηνικῶς, μόνον ἀνταρτικὸν τὸν ἀνταρτικὸν καὶ ἀνταρτικὸν
ἐπὶ σου ἔχουμε ἀνταρτικὸν. Ὁ ἀνταρτικὸς ἀνταρτικὸς ἀνταρτικὸς
διὰ χερσὶν εἶδεν ὅτι "ἔγω δὲ εἰσῆλθον ἐπὶ ἀνταρτικὴν
Τραπεζούντα, διὰ τῆς εἰσῆλθον εἰς καὶ τὰ ἀνταρτικὴν
ματὰ καὶ, καὶ ἔφυγε μὴ ἐπαρτηνικῶς ἀπὸ ἐνέβλε το 1923
ἀπὸ τοῦ ἀνταρτικῶν ἀνταρτικῶν.

37) Αἰ-Θωδωρ: (ο) Ἀνταρτικὸν τῶν ἀνταρτικῶν εἰς
ἡμιτῶν ἀνταρτικῶν, εἰδὼν ἐπὶ ἀνταρτικῶν τῶν ἀνταρτικῶν ἀνταρτικῶν
αἱ ἀνταρτικῶν ἀνταρτικῶν τὰ χερσὶν διὰ τὰ ἀνταρτικῶν (ἀνταρτικῶν)
καὶ τὰ ἀνταρτικῶν με ἀνταρτικῶν ἀνταρτικῶν (ἀνταρτικῶν)
ἐπὶ ἀνταρτικῶν αἱ ἀνταρτικῶν. Ἐπὶ το 1916 τὰ ἀνταρτικῶν

1916
6
V

78
1916

στρωσίματα συζητούσαν με τὰ τουρκικά καὶ τοὺς
ἀσθενάτιον, καὶ ἔρῳον ἀπὸ τῶν τοῦ παλαιού
τὰ τοὺς δαίοντες

28) Δρόμος Π. Σουμελιά: 10) Διὰ τὰ σήματα ἐστὶν Π. Σουμελιά
ἡτο μέγαρο φήνημα, διότι; ἐκείνη δὲ ὑπῆρχε μαθηματική
ἐπιμονή μετὰ τὴν Σουλῆ καὶ Μοταβηρίου, δὲ ὑπῆρχε
ἐπὶ αὐτῇ, οὕτως μοταβία ἐπὶ γειῶν, καὶ γὰρ αὐτὴ ἐκείνη
ἐκείνη αὐτῇ ἐκείνη ἀνύχνη, οὕτως Σουλῆ καὶ χαλκήναι ἡμέ-
ρες ὁλόκληρες ἀναζητοῦμεν. Ὁ ἐκείνης Κωφιάδης
ἐν Πιταγόρῳ Σουλῆ, ἐκείνης αὐτῇ ἐκείνης
ὑψοὺς 0,60 καὶ 0,70 καὶ τὰ μετὰ τὴν αὐτῇ μετὰ
καὶ αὐτῇ μετὰ τὴν αὐτῇ τοὺς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν
καὶ τὰ φυνδανὰ ἐπὶ τὴν γῆναι ἀνὰ 50
καὶ 100 μέτρα ἀναλόγως τῆς ἀναλόγης, καὶ αὐτὴ
τὴν αὐτῇ ὁ δρόμος γῆναι ἐκείνης, ἔχοντες
φυνδανὰ αὐτῇ 100 μέτρα καὶ τὴν αὐτῇ
Κωφιάδης τὰ ἐκείνη.

6
5
1904

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

29) Πορτὺν (τὰ) ἔστιν γῆναι τὸν γῆναι
ἔκταται καὶ ἐστὶν πορτὺν ἔστι μέγαρο ἰσχυρὰ ὅσον
τὴν αὐτῇ (ἐκείνης) μαρτυροῦν ὅτι τὰ αὐτῇ
καὶ πορτὺν, ὡς καὶ μετὰ τὴν αὐτῇ (ἐκείνης)
καὶ ἐκείνης αὐτῇ γῆναι καὶ τὴν αὐτῇ, αὐτῇ γῆναι
γὰρ τὰ καὶ τὴν αὐτῇ (ἐκείνης) γὰρ τὰ γῆναι
ἂν ὁ καὶ τὴν αὐτῇ, ἀρχὴν αὐτῇ καὶ τὰ
αὐτῇ, ὁ γῆναι τὸν γῆναι ἔστιν γῆναι μετὰ
ἐκείνης (ἐκείνης) ἐν ὅτι τὸν γῆναι, καὶ ὑψοὺς
τεχνητὸ δάος. Ἡ Σουλῆ αὐτῇ αὐτῇ αὐτῇ
τὴν ἔστιν ἐκείνην τραυματίζοντες τὸ αὐτῇ διότι.
Ἡ Σουλῆ ντὲ ἐκείνης. Καὶ ἐκείνης τὰ γῆναι
Αὐτῇ ἔστιν ἔστιν. Τὸ αὐτῇ τὸ γῆναι.

Θηραδὴ περιήμετε τὸν ὑδατόσορον γὰρ θυρίον ὁ ἀγραπνέρος της.
30) Μυρέν (το) ἄλλοι γόφοι ὑδατῶν τοῦ χωρίου με διαφόρα
V δένδρα, βουξάμια, ἀχρῶμια, ἀχρῶ ἀχρῶδια, καὶ αἰθόρα
μευροπόρορα (μάρια) καὶ κοκκινόμαρα, εἶχε καὶ βελγίς
αἰζά μικρὰ καὶ αὐροσπινέρες, ἐν καιρὸ βροχῆς οἱ ἐρτοφ-
μεται ἐκεῖ ἐπὶ τὸ χωράφι τοὺς εὐρύηναι παροχύειτο.
Ἐδὼ εὐδοκίμοῦσε τὸ κριθάρη καὶ ἡ πατάτα.

1916 2 Τὸ 1916 Ἀπριλίον 2 τὰ Τουρκικὰ στρατεύματα, ἐπὶ
τετρακόσιοι ἀσέβητοι, με τὸν ταγματάρχην των καὶ
παλαμάτα ἀπὸ τὴν Ἀτφαράτ τοῦ Βατοῦνι, ἐκινῶν ἀπὸ
τὴν Σάιντα οὐρὶ τὸ Μυρέν, καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς ὕψιστον τὸμῳ
καὶ ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς. Ἡ Σάιντα ἐόρταζε τὴν ἀσχετοῦ-
ροβὴν της ἀπὸ 500 χρόνια βυζαντίας ἀπὸ τοὺς Ράββους
κοσμοῦντες τὴν Μεγάλην ἑβδομάδα.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

31) Ἀεὶς (το) κατὰ τὸν ὅρον τοῦ χωρίου ἦταν
ποταμὸς ἐπὶ τὸ χωρίον Ἰδαχάιαντα, καὶ μερὶς βήματα ἀπὸ
τὸ χωρίον τὸ διευδηνεύοντα, ἀλλὰ οἱ Πιταταγταῖοι ἐὰν
οὐδὲν γόφο δὲν εἰδὲχοντο, ἐκινῶντο καὶ ἐκεῖ γορὰ ἐπὶ
χιορτὴ φασαρίες παρθεῖ κ.τ.λ. καὶ τῆς ἀσχετοῦ-
οἱ μὲν γὰρ μὴ ἀγνίσκοντο τοὺς δὲ, καὶ τὰ παρθεῖναι γὰ
μεῖν κρείστον.

5 32) Φουρτόσορ (το) ἦταν ἐπὶ τὸν μετὰ τὸν βράχον τῆς
V ἑξὼ ἀπὸ τὸ χωρίον Ἰδαχάιαντα ἀπὸ Δ ὅσον ποταμὸς τὴν
1912 παρὰ τὸν βράχον αὐτὸν ἔχοντε μία μαῦν μετὰ τὴν
τούρκικη καὶ Σατζαῖαν, ὅσον βυζαντινὸν ποταμὸν, καὶ
τῆς τὸν διώκοντες τοὺς τούρκους, ἀλλὰ ἐπὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ
ὁ κ. Μητ. Νυμφόπουλος, ὁ βράχος αὐτὸς εἶναι καὶ ἡ
αἰχμή τοῦ χωρίου. Ἐδὼ ^{το 1902} ἀντιμετώπιζαν ὅσοι οἱ Σατζαῖοι
μαφῆ, με ἐκινῶντες τὸν ἀρχηγὸν Κούρτο (Αἰμιράν)
τῶν ὁρβῶν τοῦ ἀγὰ τῆς Τόχρας, Πλαταγῶν, μαδονίας,

Ἰασην Ἐσθλόν, καὶ τοὺς ἀσθενήσαντας, αἱ γυναῖκες καὶ τὰ
παῖδια κηρύττοντες πάντα ἀπὸ τοῦ ὕψους, καὶ τοὺς ἐμώδοντες
να ἐροχρύνῃ καὶ ἐτρίβοντες ἐν φυγῇ, ἱστορία φησὶ Ἰωάννου
ἡμεριδῆ μαθητοῦ Προτασιπίου Τραπεζοῦντος

33) Ἀγαπήμη: (ἡ) τὸ παρεκλήθη αὐτὸ εὐρίσκειτο βέβαιον
ἀσώμερο μέρος, ἐπὶ συμβολὴν τοῦ ρυσσίου Γουζούνης
καὶ τοῦ αὐτοῦ ρυσσίου αὐτοῦ κατέβαινε ἀπὸ τῆς Λαυριδάδας
τὸ γένος, καὶ οἱ παλιοὶ γείτορές μας, βίχα βίχα τὸ χαράσσαντε
ἀγνίσαντες τὰ θεμέλια καὶ τὰς θέσεις. Τῆς Ἀναμύσεως
ὅμως ἀπ' ὅρα τὰ χωρία σήχεται ἐστὶν ἐορτή, τὰ ἐορτά-
ζοντες, τὰ σπινδοῦν καὶ τὰ αἰνούντες ἀπὸ τὰ ἀγιάσματα
πρὸς τὰς δεξιότοια καὶ μετὰ χοροὶ καὶ γαχοῦσι.

34/ Χαρτωτή(η) βασιδὴν περιεχὴ ἀπὸ ἔλατα, καὶ ὁ ὠταριὸς
χαρτωτὴ τοῦ ὄχι παρασώταρους εἰ κίχου, λουνατσιαίβας
καὶ τὸ Γαλόνι, καὶ εἰς τοῦ ὠταριου ὑδάρχη ὁ ὑδράμυζας
τῆς Κοιτοῦτοῦ. **ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ**
τῆς Χαρ-
τωτῆ εἶται ἡ ἀδανὴ καὶ ἡ πᾶσι τὰ „φύταταρους“ φυτῶ-
ρια χαχαρινῶν ἡ κίριεσχάτα καὶ τὸ Μερίεβερὸν.

35) Τρίκλινια (τά), "Αφαιρέα της Ποσειδωνίας" δάμνην βέμεχόρη
αριόχη μέ τὰ κίβριτα χουχούδια τους, καί τὸ ἄρωμα
σου ἀροσμήναι τῆς μέμβρας, καί τὸ μέρι τῆς αριόχης
τὸ χεχάρε, "Παραχόν μέρι" ἦτατε βόν τὸ μεθύσε αὐτοὺς
σοὺ τὸ τρώγατε.

36) Τετραχρῶν (κ) θαυρόδες δαίος, βεζια της οδου
αρος τραφεύοντα, Ἀρμένιον εἶναι (Παρο)

* 37) Μερτιάρι: τι/τ' ἐβρία τὸ κυριακόστον καὶ τι Μερτιάρι
τὸ ἑσπέρικο δὲξιά τοῦ δρόμου.

38) Ραυδά Γιαννῶ (20) Μαγορείον τοῦ Γιαννῶ ὅσον γνηστὴ ἐπιμαρτύρησεν εἰς τὸν ἀρχὸν μεταλείματος.

39) Ξερομίτια: (τὰ) Πρῶτ' ἐκτὸς Λεοντοῦς τ' ἁμὰ χορτοκείβοιο

και γυμνασας το παλαιον ζεφυροντα.

40) Πισχυαυδες (τι) Ύστερα αὐτὸ το μαετορεῖον τοῦ Γιαννῶ
δεξιά καὶ ἀριστερά τοῦ δρόμου ὑπάρχει δάσος, τὸ μὲν
ἐξώτα τοῦ δρόμου ἀνήκει στοῦ Ψευδαύτων, τὸ δὲ ἔσωτα
δεξιά εἰς τὸ Πινατάντων.

41) Καυοῦ Ὀρηί (τι) Ρυάμιοι πατέβαιτε αὐτὸ τὸ Παρχάρι
εἰς Κωφοῦ μετὰ αὐτὸ τὸ Πιδυμορεῖ.

42) Πορναχαρα: (η) Πορὶ αὐτὸ ἑξαπόδαρο, ὁρῆς αὐτὸ τ' Ἀ-
βαρα μετὰ τὰς ἐν μεγάρῃ ἐκτασι.

43) Πισχίνα: (τι) Δεξιά τοῦ δρόμου τὸ εἶσι τοῦ Πισχίνα
αὐτὸ ἔστιν ἐν βαρένῃ, μετὰ τὸ τιμητόρον τ' ἔβρα.

44) Καβυαί: (το) Παρχάρι εἰς τοὺς ἀρσώδας τοῦ βουτοῦ.

45) Αἰτέσια: (το) Παρχάρι ἐν μεγάρῃ ἐκτασι, χορτοχρῆστος.

46) Γουβου Κεχί: (το) Παρχάρι αὐτὸ παρχάριον εἰς Γεμουρί.

47) Αἰτῶν: (το) ἑξαπόδαρον μετὰ τὸ Κιμμερῆ
διὰ τὰς ἀρσώδας ἀδρόμους ἀπὸς τρεῖς πόδας.

48) Λουριδίνα Γύρ: (τι) Παρχάρι ἀπὸς τὸ Κιμμερῆ
ἀνδρὲς τῆς Ἀραγῆς.

49) Καταρσού: (η) Παρχάρι ἀπὸς τὸ Κιμμερῆ, ἀπὸ
τοῦ αὐτοῦ χαρτωτῆ ἀνδρὲς εἰς Λουριδίνα τὸ γύρ.

✓ 50) Σαυμαρῶν: (τι) Ἀνδρὲς τοῦ χωρίου γόφοι μετὰ μικροῦς
βράχους, οἱ Σαυμαῖοι φερμένοις τὰ χρησιμεύοντα ὡς
ὄχυρά (κιστιόρ) παρὰ τῶν Τούρκων.

51) Σισυα ἀγῆτα: (τι) Πορὶ αὐτὰ ἔστιν αὐτὸ τοῦ δρόμου
ἀπὸς τὸ κοινοτὸ μύρο (χαρτωτῆ).

52) Σουλήχη: (τι) Παρχάρι ἀπὸς τὸ μέρος Κιμμερῆ
βουλαχὰ τουρμιστῆ δὲ αὐτὸ ὄρα.

53) Σιογούς τ' ὀμά: (τι) Οὐρανοῦ αὐτὸ τὸ ὄραμα τῆς
ἐξουσίας αὐτὸ τοῦ χρησιμεύοντος ὡς βοετή, ἔστιν αὐτὸ αὐτὸ
τὸ χωρίον, καὶ αὐτὸ αὐτὸ τὰ Κατομήματα.

54) Τὸ Κιμωζή: Οτομανία βασιλεύς σου τοῦ Δ. τοῦ Ἰσχα-
ράτσα, καὶ ἐν ἀποστασίᾳ Σαρὶν, ἐπὶ τοῦ θουνοῦ πᾶρχη
στομὸς χερσφυζανῆς, μαχαφία χάνια καὶ μερμὰ βεῖγια
τὰ δυνάμει βύραα τῆς ξαντῆς

Οἱ τούρκοι τετέδες ἐξαχρημέτο ἀπὸ τῆς μάχης τοῦ Κι-
ωζιάτσα δὲ τῆς ἀσκήσεως τοὺς ἀπὸ τοὺς ξανταῖους ἀν-
τάρτες, ἐστῆσαν ἐπέδρα ἐπὶ χυταμπάσανδα εἰ μὴ χαρά-
δρα τοῦ Κιμωζή, ἐπὶ πόστα, μέ βυροβία β χερσφυζανῆς
ἐπέστρεψαν ἀπὸ τῆς τραπέζουτσα γαρταμέτοι τροφίμα
ἐρίζαν καὶ ἐχότευαν 3 χυταίμει καὶ 2 ἄνδρες τὸν βορύναν-
στον Αὐζάρη Μιατίδης Περικυζή καὶ Θεόφωρον Μερμέκ
καὶ ἄλλους 4 τὸ βυροζο 9 ἄτομα. Οἱ ἀντάρτες τότε ἐφύ-
ζανε τῆς προδίας τοὺς, καὶ φητούσαν ἐνδύμνη καὶ δεῖ
ἀρχῆς τάρδη ἀντίπρὸς ἀδυναμῆς.

9
αρχαι
1918

Καὶ ἄλλη μάχη ἐπὶ Κιμωζή τὸν Αὐγούστο τοῦ 1919 ἀφορ-
μη σου οἱ ἀντάρτες ἀπὸ τῆς ἀποστασίας τοῦ Κιμωζή καὶ
ὁ φότος τοῦ πατέρα σου. Τὸν ξεωτερίδιο ἐμγαπητῆς
ὁ Κιμωζή μέ ἀσκήσεως τετέδες ἐπὶ Κιμωζή, καὶ ἀερίμνησαν
τῆς πόστα γὰ ἀροβούτ ἐν ἀντίπρὸς, εἰ οὐκίται τῆς ξαντῆς
μάχης μέ τοὺς ἀντάρτες ἀήχας γὰ ἀραζάβουτ τῆς πόστα
ἐπὶ τοῦ Κιμωζή. Ὄταν ἀνηγίασαν εἶδαν κηρίβει καὶ
παράλαβον αὐτὸς οἱ τούρκοι παρῆλθαν τὰ χαραινίματα
σου βρεκόταν ἐμεῖ, ταχυαυρίδηναι καὶ αὐτοί, καὶ ἀρχῆ-
σε ἡ μάχη ὅπου βυροβίημε ἔτας τούρκοι καὶ τραυματί-
στησαν πολλοί, ἀπὸ τοῦ ἀντάρτες βυροβίημε ὁ γίος ἐνδύ-
μναι Πιστοφίδης, καὶ ὁ Περικυζή Κουφάρετῆς βυροβίη τῆς
πόστας, κηνηγόντας τοὺς τετέδες ἐπὶ τῶν 3 τούρκοις

1919
||

Ἄλλη μάχη μετὰ τὸ ὀρμαίνωμα τῆς ξαντῆς, τὸν Ἰούλιο
1922, ὁ ἐνδύμναι σου βρεκόταν ἐπὶ Μαχαρά μέ μερμὰ
αρχημέρια σου ἀήχας ἀσκήσεως τα βρύντ ἐπὶ θυροβίη.

δρόμο Ηιμισετή, δια τὰ εὐδαιμόνη τοὺς Τούρκους σου ἀρέβαι-
ται ἐκείνης τῆς ἡμέρας ἐν τοῖς ἀρχαῖα Παζαρούτερε

Ἦσαν οἱ παλαιότεροι Τουρκαρόχτηδες καὶ ὁ διαβόητος Χαγιά-
Μεχμέτ, αὐτοὶ σοὺ ἐξέτασαν τὴν Φορτίαν τὸν Περ. Λιονίδην
ἐν τῇ 9 ᾠγῶν Ἐαυταῖους 10 Μαΐου 1918. Οἱ ἀντίρτες ἀνὰ τὰς
ἀριστερά χαλαρώματα δεξιὰ καὶ ἀριστερά τοῦ δρόμου καὶ
περίμετρον τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν Τούρκων. Οἱ Τούρκοι εἶχαν
πολλοὺς ὄπλα καὶ 10 χυροφύλακους γιὰ ἀσκήσια, ἀπὸ τῆς
Οὐφῆ. Βαδίζον οἱ ὄπλα δεξιὰ καὶ ἀριστερά καὶ τὰ
χτυποῦσαν ἐπὶ μέσην, οἱ χυροφύλακες ἀνέβησαν ἐξ ἑα-
λόφου, καὶ παραπορεύθησαν τῇ πορείᾳ τῶν, καὶ τὰ τοὺς
προστατεύουν καλλήτερον. Ἐφαίνα ἀκούετο τῇ φωνῇ τοῦ
πασσῆ Εὐκλείδου „Ταβρούμαι“ καὶ γὰρ κινηθῆτε

Οἱ Τούρκοι ἔμπησαν ἀσχιδομένοι ἀπὸ τοῦ φόβου τοῦ, μερι-
μοὶ ἀσπιδόνησαν ἐπὶ γῆ καὶ ἀρχίσαν τὸ τουφεκισμὸν, ἀντο-
βοῦνται οἱ ἄλλοι ἀσχιδομένοι ἀπὸ τοῦ φόβου οὐκ ἔχοντες ὀπλί-
της, οἱ ἀνταρτες δὲν δύναντο θύματα ἦσαν κατὰ τὰς ἀντο-
ρυμίας, οἱ χυροφύλακες σοὺ ἦσαν ἰχθυοειδῶς ἀντοβο-
ρεύσαν τὰ δείξουν τῇ ἀσχηματίᾳ τοῦς.

Μετὰ ἐπὶ μέσην τῆς μάχης ὁ Εὐκλείδης κάρτερον τὸν
ἀρχηγὸν τῶν Τούρκων Χαγιά-Μεχμέτ τὰ παραδίδῃ, γὰρ
αὐτοὺς ψωτίζει „Ἐρχομεν τὰ τεύχη ὀπλῶν“ ἀεδαίνω
καὶ δὲν παραδίδονται. Τότε ὁ Πάσης Κουρτίδης ἀγροῖ
μετερέφῃ καὶ γαπῶς αἶδω ἀπὸ τοῦ Χαγιά καὶ γὰρ τὸ
ἄρῳτο ἀντοβοῦμεν τὸν αἶρε κατὰ, τὸν ἐκποσε.

Οἱ ἄλλοι ὄροι παραδίδονται, ὁ Ἀρμενὸς Μιναύρε
ἐγκώριος τοῦ 3 Τουρκαρόχτηδες ἐπὶ ἐγκατῆ τῶν
Ἀρμενίων τὸ 1915 καὶ ἀρρωστῆς τοὺς ἀνταρτες γὰρ τοὺς
τουφεκίσαν, ἔστη καὶ ἔστη. Παιῦρα σοὺ τὰ γέγραπται ἐπὶ
ἐπὶ τὰ 2 γυνεῖς ἀνέρε, ἀνέρε κ.λ. οἱ ἀσχηματῆς ἀνέδονται ἐξ ἐνδρόνων

1918

10

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

ΤΕΡΤΙΑΥΤΩ: (π) ἡ Κόστα χωρίον, ὁρὴν
πλεονάζοντα Πασαύτων, ὅπου δὲ τὸ ὄνομα Τερτίζων
ἀπὸ μερικοῦς Τερτίζωνες πάντες. Τὸ χωρίον αὐτὸ ἦταν
πρὶν καὶ δὲν εἶχε εὐεχία, ἀπὸ τῆς θείας ἐκείνης
καὶ μάλλον μετὰ τὴν, οἱ Γουρτζιάν (Βασιλάνοι) οἱ
Ἑβραῖοι (Μαριόπουλοι) καὶ Λεβάντες (Γραμμισκοπούλοι)
ἐπὶ καὶ ποσὶν ἀπορροδοῦσαν τὸ ὕψος αὐτῶν εἶχε 700 καὶ
πλεονάζοντες καὶ ἐξελίχθησαν ἐπιπονητοὶ ἐχρησίου μαζὰ
ραββίνα ἀλλοεῖς (ἰσχυρὰ) ποσὶν ἐκείνων καὶ ἦσαν κατὰ
ἐπὶ ὅχλους τοῦ Γουρτζιανόπουλου. Παρὶς τοῦ ὁρῶντος
ὁ βασιλεὺς τῆς Σαρδίας Γιάννης Βασιλάνος 1917-18.

4

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

ὁρὸς Πασαύτων: Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1922 γιὰ τὴν
Βασιλὴν ζευγίσαντες 150 χωροφύλακες μέσω οὐφῆ καὶ μὴ-
κατεζαφτηνὰ ἐπὶ τὴν ἀπὸς κατὰ τὴν τὴν ἀνταρτίαν
ἐπὶ Τερτίζων τὴν ἐκείνην ἐπὶ τὴν ἀνταρτίαν
μέσω 66 ἐρημικῆς ἐκείνης ἀνυπόστατοι. Οἱ χωροφύλακες
τοὺς κατέλαβον αὐτοὺς καὶ τοὺς πῆσαν ἀρχεῖς τῶν
ἐκείνων. Οἱ ἀνταρτίες μετὰ τὸ ὁρὸν ἀπορροδοῦσαν τὴν ἀνταρτίαν
κατέλαβον τὰ βροῦν ἀπὸ τὸ χωρίον, καὶ τὰ ἀπορροδοῦσαν τὴν
ἐκείνην μετὰ τὴν χωροφύλακιν, καὶ οἱ χωροφύλακες τοὺς
πῆσαν καὶ ἐπορεύσαντε Πασαύτες. Οἱ ἀνταρτίες τῆς
Μάχαρος μετὰ τὸν κατὰ τὴν ἐκείνην ἀπορροδοῦσαν τοὺς ἀν-
ταρτίες, καὶ ἐκείνης δὲ τὴν ἀπορροδοῦσαν τὰ κατέλαβον τὸν
ποροδὸν δρόμον τοὺς χωροφύλακες ἐπὶ «Μορδοῦρ»
διὰ τὰ τοὺς ἐκείνην, ἀλλὰ δὲν τὸ ἐκείνην διὰ τὴν
ἐκείνην ἀπὸ δὲ τὴν ἀπορροδοῦσαν τὰ ἐκείνην τὴν
ἐκείνην. Οἱ αἰσχροὶ ὅπως βάρβαροι, κατέλαβον τὸν ἐκείνην
τοῦ Γουρτζιανόπουλου καὶ τὸ ἀπορροδοῦσαν τὸν ἐκείνην
ἐκείνην ἐκείνην τὴν ἐκείνην ὡς κατέλαβον ὁρὸν
ἐκείνην μετὰ τὸ δαδὸν μουστρίαν του.

1890-1900
1
Εισαγωγή

Αχιάντες (ο) Εορτάζει 29 Αύγουστου και άσπινε δύο
χιλιόμετρα από το χωριό, μέσα σε αγνή ανυπό δάσος
από έλαια, αλλά και είναι ένα χειμάρδι χουλονδοζωμένο
και ποτά στον Γιάμωσι ποταμό, ήτανε μέρος διαμετα-
σεις, και μαφευότανε έτσι τα χωριά της Ζάντας διὰ τα
διαμετασεις με χοροὺς τραγούδια και ᾠδοὺς αὐτοῦ.
Ἐδὼ οἱ Τούρκοι τοῦ Αἰῶ Χαλκῆ - Εσπέρου ἔστησαν
ἑστῆσαν διὰ τὰ εὐσεβῆσαι τὸν ἀρχηγὸν Ἀμειρόν Κούρτο
Ἰεταρὸ Ζάντας Φιζῆ. Χειμάρδιον 1903, και εἰδωσθηδὲν
ὁ ἀρχηγὸς καὶ δὲν παρουσιάσθη εἰς τὴν εορτήν και χλῆ-
τως αὐτὸς τοὺς ἀσπίσιους αὐτοῦς χοροὺς.

3
Τὴν 4
3

Μεγάλη τοῦ Αχιάντε και τοῦ χωριοῦ τερψάται
οἱ Ζανταῖοι ἀντάρτες τὸ 1922 βρήκαν τὸ σώμα τοῦ
ἀντάρτου Καίτη Ἰδὲ Χρυτοφόρου (Τετρίν) νομαριο-
αμετα ἀσπίσιους, καὶ εὐσεβῆσαι ἐν ἑσθίᾳ.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

- 2) Παντ: (τὴν) Μεγάλη χρηστὸ δύως δεσφῆ μεγάλη
ἑστῆσαν εἰς ὅχθον τοῦ Γιάμωσι ποταμοῦ, ὅχι μικρὰ
αὐτὸν Αχιάντε, τόσους περιβάτων εὐχρηστῶν αἰσθῶν.
- 3) Τ'Αχιάντε το Κούταλ: (τὴν) ἦσαν τιμωμένο μουταζόπου
τεροῦ και ζερότοιχοι διὰ ζενοῦ ραβμά αὐτὸ διαγορα
γορία ζήζα, χόρτα, κ.τ.λ.
- 4) Ἀρὸς: (τὴν) τοσοδενία ἔξω βορείας τοῦ χωριοῦ βοδινόπου.
- 5) Ἀτεφορομένη: (οἱ) ὅσον τεχνικὴ ἀσπληγος Γαρχαλῆς
- 6) Ἀέρτες ὁ Μαρέτες: (οἱ) τὸ ὄταμά τοῦ αἵρε αὐτὸ τὸ
ἑσώτυπο Μαριόχης ήτανε μέσα εἰς τὸ δάσος τὸ
παρεκκλήση, και εἰσῆλθε αὐτὸ εἰς τὴν Γιαμῶν.
- 7) Ἀχιαντὴ Γενὴ: (τὴν) ὅχι μαυρὰ αὐτὸ τὸ παρεκκλήση χέ-
φουρα αὐτὸ περναῖον οἱ Ζουροτσαρταῖοι και Ἰεταρὸ
ταῖοι αὐτὸ ἀποχουδῶσαν τὸν Γιάμωσιν ποταμόν
- 8) Χοί τα τοῦ χ: (τὸ) ἔδω ἐγκαταμένη Τούρκοι ἱερῶμετος.

9) Γαρχαράτς (το) Πολλὰς εμπορευμένες ετροχηλὰς σίτρι.

10) Ξαντίν τσιανιρμιάι (τι) Χορτοχειβάδο μετὰ τὶ ξαντιδίνας
τὸ χύρι σου τὸ περιγράφει ὁ Ξαντίτης.

11) Γιαμὰν ἢ Γιαμιάζετς (τι) Χαλαβρέτος μύλος τοῦ Χριστο-
δούλου Γιαμὰν, μετὰ τὸ Ἄροθ.

12) Κερδαῖτωι (το) Ἐννομηρός ἀπὸ 3-4 βαίγια δόξα
ἀπὸ τὸ χύριον Σιτατάντωι.

13) Γιατιτάντωι (το) Ἐννομηρός 3-4 βαίγια ἀπὸ Γιατιτάντας
(Νοστιδης) εὐτεχάμετο μετὰ τὸ Σιτατάντωι.

14) Καρφαρίτα τ'όρηι (τι) Ρεμαγιά μετὰ πολλοὺς δώρους
καρφαρίτας φυτοῦ ἀπὸ τοῦ ὁσίου σάββου ἡνάνε
καμφοροῦ, μετὰ τὴν Παιρμια τ'όρετς.

15) Γεγύρ'Αζιάτε (το) Πύλην διανοσὴν γεγύρεα εἰς τὸν
φοταμοῦ Χαρτωῆς, σου σῆρε τὸ ὄραμα τ'Αζιάτε
διότι εἶναι ποταμὸς.

16) Ἡμτ'όρηι (το) ὁ ὅτι τὸ ὄραμα τ'Αζιάτε διότι
ἦταν ἀροσῆμο τὸ Χορτοχειβάδο αὐτοῦ.

17) Κροθπτεράι Ξερότοιχος γιὰ ξεπούραμα ἀπὸ
φορτία καὶ βρύση ποταμοῦ μετὰ τὸ φασαμίση

18) Τιματόρον Ἐβνιά (το) Μετὰ τὸ Παῦλ μικρομάγαθο
τοῦ Χαλαβανδου Ἐβνιά σου τὸ φασαμίση, διότι εἶναι
ἐκνώτοσε τὸν Τούρκο Ἐλέρχ σου ἦδε τὰ τὸν χηπέζην
καὶ τὸ τραγούδι. Κοντὸς ποταμὸς ὁ Ἐβνιά, Μετ'εἶται τογιατῆδες
ἐκνώτοσε καὶ τὸν Ἐλέρχ, αἰεὶ εὐ τιματόρον.

18) Τεταμονρόθα (το) Καταμυρός ἀφελῶν μετὰ τὸν Ἄρ
τὸν Μαρῆτε μετὰ πολλὰς γάβας (τεταμονρόθα).

19) Τιςφωράτς Κασάτς (τι) Παλομῆα μετὰ ἀββεζόσσηρα

20) Διαβιρί-Ραμὰν (τι) δάντα φραγνοστάφηντα

21) Χαντῶα Μιμρός χαμερτὸς παταμῆμος ἀφελῶν
τοῦ χύριου ἀροσῆμο μετὰ 15 παρῶδες.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

1890
Εβνιά

2

- 22) Τσατμαδες: (τὰ) Ἡ θυμβορὴ τῶν ρυαμίων Γουφούν - 30 -
 Κερί καὶ Σαυριδίτας χύρτζ.
- 23) Τίχωρέτσας τὸ μοντά: (τὸ) μοντά σου εἶναι ἡ χωρέ-
 τσα ἢ Ἄνδρ-τὸ χωρὸν μετὰ τ' ὀρχήν τῇ Μαρέτα
- 24) Ποχιαχαρα: (η) Μεγάλη δαμάδη εἶναι ἀπὸ διάφορα
 δένδρα καὶ δάμνοι, ἀπ' ὅσων ἀρσενευότερε οἱ ἑσπαιο
 καυρόζηνα καὶ οἰνοδαμνὸ ὑψηλὸν σαρκὸς καδρόνια κ.τ.λ.
- 25) Βαϊβιότιπας τ' ὀρχήν: (τὴ) Τὸ ρυαμιον αὐτὸ χωρίζη
 τὰ ἐντορα τοῦ φτεγέτ ἢ γένει μετὰ τὴν ἑλάντα, καὶ ἔχει
 δάδες στυκὸ, μετὰ ἑλάντα γηρά, καὶ εἶναι μοντὰ ἐντὴν
 Μάχαρα / βωξήν) ὅσων δώδμη ἡ μεγάλη γάχη τὸ
 1921 μετὰ τὴν ταυτικὴν στρατὸν καὶ ἀνταρτίαν τῆς ἑλάντας.
- 26) Οὐφούν-βύρτζ: (τὸ) Παρχάρι τῶν φτεγετιῶν καὶ
 ἀρμεσά ὅσων ἀπὸ τῆς Μάχαρας.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

5
ΠΙΥΑΤΑΥΤΩΝ: Τό χωρίον αὐτό με
350 κατοίκους ἱερὸν νεώτερον τῶν τοῦ
Πραγνίου ἡγία, Δημιονόφ εχορίον, μαχαφία, μα-
φεία, ποταμῶνιοι ἀγαεῖς (ἀγία) καὶ ευγίνοι-
εργοί Κηρυδαίων καὶ Γιατιτῶν, οἱ καὶ τῶν τοῦ
ἀπαι οἱ αὐτοὶ εὐδαροί, εἰρητικοὶ καὶ εὐεργεταὶ τῆς
ἐκείνης. Πατὴρ τῶν Μαυροθαυραίων Τριανταφύλλου
καὶ Χρήστου, οἱ Μαυροθαυραῖοι εἶναι οἱ ἐκτεταταὶ
καὶ εὐεργεταὶ τῆς ἡγεμονικῆς ἐχορίας ἐπὶ ἐκείνῃ
ἐπὶ τοσοῦτα ἡγία (ὁμόνια). Ὁ Μαυροθαυραῖος
Χρήστος εἶναι καὶ ὁ ὑδρινὴς τῆς μακαρίτης Νέας-
ἐκείνης Θεσσαλονίκης ἐκείνης καὶ ρυμοτομίας τοῦ
ἰδίου. Ἡ κοινότης ἐν μνήμῃ τοῦ ὁνόματι μίαν
ὁδὸν ἐν ὁδὸν Χρήστου Μαυροθαυραίου ὅτι τὸ Πιγα-
ταύτων καὶ νοτινῶν ἀπορροῶν τοῦ ἡχορίων.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

- 1) Ἀραβάντων Χολόγια: (τῶν) Γιατῶν, κατὰ τὴν ὁδὸν
ἀπὸ τῆς ἐκείνης Ἀραβάντων (Μαυροθαυραίου).
- 2) Ἀτίττω: (τῶν) Καὶ αὐτὸ κατὰ τὴν τερψίαν καὶ
αὐτὴν αὐτὸ Πιδυμαρόν, Παρχαί, Ἀτίττω εἶναι
ἐκείνη εἶδος θάλασσας.
- 3) Γιαζούμ Ὀρμήν(τη) Ζερότυχος διὰ ζευδαῖνα με-
γορία, μετὰ αὐτὸ κατὰ τὸν τῶν Ὀρμήν.
- 4) Ἀγοροῦ σοδαί: (τῶν) Β. Δ. καὶ νοτὰ ἐπὶ Πιδυμαρόν
ἀπορροῶν ἀγοροῦ σοδαί ἐκείνη ἐπὶ θαλάσσιον.
- 5) Ἀλεοστρένια (τῶν) Δάκος ὅπου γίνονται ἀλεοστρέ-
ναι αὐτὸ τὰ χαλχότια.
- 6) Ἀεθόδωρον ὁ ἱερός: (οἱ) Μεγαζή Πεντές καὶ
κατὰ τὴν, ἀρρεμίσση νοτὰ ἐπὶ τὸ χωρίον κατὰ τὴν.
- 7) Γιαζοχρη(τη) Καὶ οὗτοι τῶν τῶν τῶν
αὐτῶν κατὰ τὴν ἐκείνη αὐτὸ τῆς κοινότητος.

- 8) Κιριαλεχάτα: (ι) Αγία της Χαρτωτή αββεζομαχία.
- 9) Γιατάνα: (ι) Άγία διόρα χορτοζείδαο ποτά στο χωριό όσων παύσανταν τ'αγεράδια από τον θάνατον (οίετρον)
- 10) Καζαβερι τ'αζαμάδ: (ι) Στην εορτή της γίγνου νερού (σηγή) και γράψε και αερέζαιο, και τὸ γέγον Καζόγερο.
- 11) Καζατόρα: (ι) Εξέμνηρη αββεζομαχία από τὸ Καζαδ ζερότοχος για τὰ ζευγαράδων οἱ φορτωγίτοι.
- 12) Γαρχόρ Νιδάρ: (ι) Κίτω από τὸν δρόμο Τσαμαγάντων, Βράχος.
- 13) Καζαν: (ι) Στην βορεινή πλευρά του Μεβοράε μεζάρος βράχος.
- 14) Γουρουνδία: (ι) Μεξωγυόματα της γειβάδι αὐτῶν αὐτὴ Νετὰ.
- 15) Γεγύρ Χαρτωτή: (ι) Νύκτις θορωτή γέγυρα αὐτῶν ἐπὶ Χαρτωτή.
- 16) Ζιαβύρια (ι) ραμάν: Πλάτη στο δάκος Τετβάχ, και πάνω από τὸ Κρέν, ἐξορυσία βουτῶν με πολλὰ φιαβίρια (φρακτοτόμα) (ι)
- 17) Κονταζ τὴ Πέτρος τ'Ασταζ: (ι) Έστω στον δρόμο αὐτῶν τῆς Χαρτωτῆς τὸ ποταμὸν τοῦ νεροῦ αὐτῶν ἐπὶ Καζαδ τὸ ἔνατε ὁ Τέτρον τ'Ασταζ.
- 18) Κιζερδάντω (ι) μαζαζάδες: (ι) Φακίρια γαλατικῶν μετὰ τὴν Παννὸν ὁρμήν και Χαρτωτῆς αὐταμοῦ
- 19) Κωφού (ι) Κοντὰ ἐπὶ Νιδομαφρέτ αρχάρι ὅσων βο-
νούσαν τ'αγεράδια τῆς αὐτῶν αὐτῶν, και μετὰ ἐπὶ
Αὐτῶν τὴ Κωφού τὸν Ἰούλιο, ὁταμάδης ἀπὸ ἔταν ποικίλ
μαλίσμον αὐτῶν ἀρτοερα ἔγινε Κωφιάδης.
- 20) Καζαδ: (ι) Εὐτυχία παπφορικής γαλακτικῆς ἔχον αὐτῶν.
- 21) Νετὰ: (ι) Χορτοζείδαο ὁμαρὸ ποτά ἐπὶ Μεβοράε
- 22) Κουτῶν τὴ τῶν: (ι) Παραδάντω ἀπὸ τὰ Τετβάτσια
τὸ ποταμὸν τῆς αὐτῶν τὸ ἔνατε ἡ Μαρία Μαυροβούζου.
- 23) Κουραχμέντω: (ι) ἔχοντος βέγας αὐτῶν
μία ποταμὸν αὐτῶν ἀπὸ τὸ Κωφού.
- 24) Νετομαφρόν: (ι) Μεζάτη ἔτατη, αὐτῶν αὐτῶν ἐπὶ
ἐτορία Πινατάντω με γουρουνδία (λεγομαχία)

Η Ο ΕΛΛΑΔΙΣ ΤΩΝ: Η ιστορία Κοζαράντων με 350 κατοίκους με ιερόν τόπον τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων Δημόσιον βχολέον, μαχαρί μυσταγωγέον θαλάσσιον (ἐκὸν) τὸ ὄνομα ἁγνιστοῦ ἀπὸ τοῦ ὁπρε. ἔτα υἱοποιήσῃ ἀπολαύσῃ τὸ Ἰσχυαίον καὶ καὶ πᾶσι τὸ Πιστογῆτον.

Πατρὶς τοῦ μαθητοῦ Φρζήσαν Χειμνίδη, τὸν ἱατροῦ Ἰωάννου Παλαζίδη καὶ τοῦ Νικολάου Τσαζίδη (Μεχμεσάχαν).

1) Ἀε. Μαρίνα: (ἡ) ἔσται ἀπὸ τοῦ τερόμηνου τοῦ Γιαμί, μέγα ἐπὶ δάσος τὸ παρευρεῖται.

2) Ἀτλόν: (τ) Πρὶν ἀπὸ τὸ Κωρυμβάδω ἀποστῇ τὸ ὁδοδεῖμα

3) Κοζμηνία: (τα) Ὁ δρόμος με στραφὲς Κοζαράντων-Πιπταίντων.

4) Καμίνος: (ο) Δάσος ἀπὸ κατὰ μετὰ τὴν Βαθὴν-ορχήν καὶ Πέσιν ὁρμῇ.

5) Ἀσὴ Μαρίνα: (τ) ἔσται ἀπὸ τὸ Κωρυμβάδω - Κοζαράντων, διὰ τὸ ἀσπίνου τοῦ τούρμου γείτονα, γιόρ-
τασαν αἱ Κωμῆται (Κρυσταχιστιοί) τὸ ὄνομα Πάϊραν, ὅπως καὶ τὸ Ἰσχυαίον Πάϊραν.

6) Ἀσὴ Πάϊραν: (τ) Πρὶν καὶ ἔσται ἀπὸ τῆς χαμη-
ρίστη ἐν Γιαμί ἐόρτασαν αἱ κρυσταχιστιοὶ τὴν
μυσταγωγίαν τοῦ Μωμεδατῆμον τὸ Πάϊραν.

7) Καζία: (το) Τὸ ὁδοδεῖμα ποντὸ ἐπὶ χωρίον Κοζαράντων
ὅπου ἐγένετο τὰ θεμέλια τοῦ Γυμνασίου τῆς ἑστέας
ὡς Κεντρινή βχολή, ὅπου τοῦ μητροπολίτου Ροδόπου
μ.μ. Κυρίλλου, ὡς κεντρινή τὸ ὁδοδεῖμα τὸ 1908 καὶ μετο-
νομασθὲν ἐν τῇ "Ὁμολογίᾳ" ἦτονε ἐπὶ ἀσὴ χροῖα μικροῦ
βυτομικροῦ, καὶ λόγῳ τοῦ ἀστέμου μαλακώθη ἡ ἐχολή.

8) Κούτα καὶ Κανιπέρος: (το) ἔσται ἐπὶ δρόμῳ ἀπὸ Για-
μί ἡ κρὺς βρυαῖα καὶ ὀξυρότατος διὰ τὰ ζευκαρῶν
οἱ φαρμακίται καὶ οἱ διαβότες.

9) Μαύρα Χοφῆτα: (τῇ) Πρὶν ἀπὸ τὸ Καζία ἀναστρέψῃ
μέρος με χοτρά χοτάρτα (χοφῆτα) βοσκοτόσος.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

1908

- 10) Κονταζόσαν (τό) Κεχαζόβρυση εἶναι ἐπὶ δρόμο πρὸς Κωφορζείβαδο καὶ Γιαταχόα.
- 11) Κορμιάς (ο) Βράχος εἶναι ἀπὸ τὸ Κωφορζείβαδο-Κοβζαράττων αὐτὸ ἔμεινε μὲ πούρε χιῶρη.
- 12) Κωφορζείβαδο: (τό) ἔχει ὀτομαδική ἐκκλησίαν, διότι ἀπῆλθε ἀπὸ τὸ παλαιὸν Κωφορζείβαδο Ζουρνιτζάττων, καὶ ἐξ ἡρὰ πινδύτων τὰ μὴ γίτη βυχχίσι.
- 13) Κερασίμης: (τό) Τοπαδικὴ ἐξῆλθε ἀπὸ τὸ χωριὸν μὲ ἄγριον κεραιόεις.
- 14) Κανταύρας Κονζαί: (τί) ἔστιν ἐπὶ δρόμο πρὸς Τεαμαλάττων, καὶ μετὰ τὸ Καζιῶ (ὁμότιμα) μία κοντάρα καὶ γούρτια γιὰ τ' ἀγροδία.
- ✓ 15) Βαδνὶς Ὀρμνί (το) Μετὰ τὰ Τεαμανούρια αὐτὴ βαδνὶα ρεματῖα.
 3 Ἐκτὼς ἐπὶ Παύραμ ^{Μανταρτζε} ἔστιν ἑπτὰ τούρκους μετὰ τῆς καταστροφῆς, αὐτὸν κλέψαντες λήσαντες καὶ ἀπαγάγτες αὐτοὺς τοὺς γέροντας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς κληρικοὺς ἐκείνην ὥστε ἀπὸ θυμῶν τὰ ἀσθενέοντα τὰ λαχαιτῖα αὐτῶν ἦσαν ἡ μοταδινὴ τροφὴ τους, καὶ ἀσθενέοντα τὰ χτυπήσαντες, καὶ τὰ τρομοκρατεῖον τοὺς τούρκους, αὐτὸν δὲ τορμαύσαντες τὰ εἰσβάσαντες ἐπὶ ἑατὰ διὰ τὰ ρημάζοντες τοὺς κληρικοὺς τῶν λαχαιτῖων.
- 16) Γιαταχόα: (τό) Καταβύθιος ἀγροδῖος πρὸς ὁδοπρόσθιον εἶναι ἀπὸ τῆς Ἀζία-Μαρίτα.
- 17) Γιουρρού-Ταββί (τό) Ἐπὶ Δυτικὸν μέρος τοῦ βουνοῦ Μεββοραββ παλαιὰ καὶ κοντὰ ἐπὶ Δυτικὸν δρόμο.
- 18) Φορβί: Βαδνὶκὸν μέρος αὐτὸ ἀπὸ τὸ Κονταζόσαν
- 19) Μαβτοροσσί: (το) Μικρὸς μαβτορος ἐστὶν αὐτὸ ἡ ὀτομανικὴ εἶναι κοντὰ ἐπὶ Γιατῶσι αὐτοῦ καὶ πάλιν ἀπὸ τὸ Καζιῶ, χορτορζείβαδο.
- 20) Ταββχάρα: (ἡ) Πυλαίος μεταξὺ Κοβζαράττων καὶ Τερζάττων.

1922 ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Τσαμαζάντων: Η μικρότερη ιστορία της Σαρταί, ^{200 περί} δίνονταν από τότε την ονομασία Τσαμαζάντων, αφού στη Σαρταί έχ γίνει δει υπάρχει το χωριό αυτό (Τσαμαζάντες) Μετά το 1912 λεηλοήθηκε και στο χωριό αυτό έχοι τον εαί να μασα χροτία, Κόνουκος άνηκε στο Πιστοφάντων Πατριά του μαθητικού Ηρ. Αντωνιάδη.

1) Αέθνη: (ο) Έδωκε από το χωριό και σε μικρή απόσταση το παρειαίο έφτασε την 26 Ουλαβρίου.

2) Μαίβας-Καθών: (τι) Μία παλαιά σε έτα βράχο μεταξύ Τσαμαζάντων - Πιστοφάντων όσον να μανούδα Μαίβας.

3) Ορμητή: (τ) Καταίβετε από το Μεσορόβι και άφτου. Σε από την άμνη του χωριού, και το λέγατε τι έκαμαίνται τ'ορμητή (ριάνι) ή και τι Μεσορόβι.

4) Σαρταί: (α) από το χωριό έως το αοτάμι χορτογειβάδο σε μεγάλη εύταση.

✓ 5) Χαβούφ: (το) Καίω από τον δρόμο Ίβχανάντων - Τσαμαζάντων ήταν δεξαμενή σου γάλας τ'ορμητή το νερόν για να χυρί τον νερόμυλο τι Πεγζέρ.

6) Μεσορόβι: (το) Έχαίριζε της δύο κατότητες βοσκότητας, από τη παλι και αινδα του δρόμου και έκατόδεκα.

✓ 7) Τι Γορχόρ το Ίνδαρ: Μεγάρος βράχος άείταται στο χωριό ήταν σαν φρούρο, και παλι από τον δρόμο Ίβχανάντων - Τσαμαζάντων, ήτασε να παύει τον έλ καιρό βροχής.

8) Πεγζομαρό άνηκε στο χωριό Πιστοφάντων (είδε Πεγζομαρόν Πιστοφάντων)

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Τὰ Φτελέτια

Ευρέει αὐτὸ τῇ Ἐσθίῳμῃ ἔατα ὑπάρχον καὶ αἱ
καὶ ὡς ἐντοίμιον καὶ μικροχώρα τὰ ἀνέχοντα.

Δύο ἄρες μακρύτερα αὐτὸ τῇ ἔατα καὶ εἰς τοῦ
Γάμοις ποταμοῦ εὐτέρου κατόικους ἔσθ.

1^η Τὸ Τραγὸν τὸ Φτελὲν 2^η τὸ Χαράδαντων

3^η τὸ Ἀχαιῶν 4^η Γαρά-ιστύλ, καὶ δύο μικροχώρα

5^η καὶ 6^η ἡ Ὑδακάνη καὶ εἰς Κοσμάδαντων, ὅλα μακρὰ

λεχότανε Φτελέτια, ἦσαν ὡς ἐντοίμιον καὶ ἔατα

καὶ τὸ ἐντοίμιον ὡς, καὶ κατηνέχονταν κατὰ μῆκος

καὶ πλάτος, αὐτὸ ὡς ὅτι ἔατα, τὰ ἀχαιῶν τὰ μῆκος

τὰ καὶ τὰ μακρὰ, δακτύλιος καὶ ἄλλα, εὐδὲν

ἦσαν ἡ κατηνέχοντα καὶ ἡ μετὰ μῆκος.

Ἐδὲν ἔατα ἔατα καὶ τὰ ἀχαιῶν τῇ Κέρτατῃ

τὴν Χαράδαν καὶ τὴν Γαρά-ιστύλ.

1) Ἀχαιῶν τὸ Φτελὲν καὶ τὸ Κοσμάδαντων

2) Γαρά-ιστύλ: ἦσαν αὐτὸ τὸ μακρὸν με 6-8 εἰκο-
χύνειες ἄνθρωποι ἐπὶ ἑκατάτων.

3^η) Τραγὸν Φτελὲν: εἶχε 15-20 εἰκοχύνειες μικρομά-
χαλα, χάτια, ἄνθρωποι ἐπὶ ἑκατάτων.

Τὸ Οὐνύμια

α) Κουτίτα τὸ Χάιν: ἔατα ἐπὶ τὸν δρόμον αὐτὸ τὸ Κο-
σμάδαντων, ἐρίσσεια χαρῶν.

β) Ἐξελχόντ' ἄλλα: Μεγάλο ζερό ἔατα μετὰ τοῦ Κουτίτα

γ) Χαράδαντων: ἔατα αὐτὸ τὸ τραγὸν τὸ Φτελὲν με
4-5 εἰκοχύνειες, ἄνθρωποι ἐπὶ Πεντάτων

αἱ ἐντοίμιον αὐτοὶ δὲ εἶχαν ὅτε ἐχόρεια ὅτε

ἐμχόρεια, ἐν ἀνάγκῃ κατὰ μῆκος αὐτὸ τῇ ἔατα

ἡ καὶ αὐτὸ τῇ Ὑδακάνῃ καὶ τὴν Κοσμά-

δαντων.

και εδω δοθημε η τελευταια μαχη μεταξη ανταρτων
και ταυτινου Τουρμεκου στρατου μιας μεραρχιας την
11-9-1921 ημερα ασοφρας οπου εορσε γεταιος μαχόμενος
ο διοικητης Δημήτρης Τσιρίδης, ο γέρος με την νεανική
καρδια. Εδω εγινε η μεγαλητερη μαχη που εδοξαμε
τα οπλα των ανταρτων μας, Εδω εγινε η εξοδος των
Ελευθερων Πολυορμημετων "400 θυροποαιδων, και των
ανταρτων χαρις τα αιδουσι τιμοτες, Εδω εμαχησαν τα
8 βρεγν και αψιδωνται ενι, διος αι μαρες των δεχ
ησαν τα τα θυλακων και κραιχαι, και μαρτυρουν
τα παραδωσαν την εξοδον οζης των Πολυορμημετων, και
εν εκδιζητη μη παραδωσεις των ανταρτων, που φηκυβε
ο συνταρχαλαρχης του στρατου. Ο στρατος υαχυρισε
του μεγαλου της Μαχαρας, και χηδονται εαν απιδες
με τους τεετεςδες στα χωρια μας, και τους μεν παροινου
γυταμορμια εζορμιασ εν Κορυμφισται αυται δε αρχιναν
την χειραστη οζης των χωριων, και μεσα δωβατε
γυτια εν αυτα, δια τα μητ βριβουν τον χειμωτα νατα
γυγια οι ανταρτες μας, και το οζουκωμια της δου-
χητης Εατζας οζουκωμιαδηνε

Και ενα διωτιχο για την εμαχη των βρεγν.

Γιατι υποψιασταις, τα μη ηητηται αιτια

Και χανε οζεν το μητζε, εματα οχτω βαδία.

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Κοιτόχρηστοι αεροχταί ὄρων τῶν Λατσαίων.

1^{ος} Ἅγιος Ἰωάννης: παρευρίτης ἐξ ἀνόστου μίθης
ῥας ἀπὸ τὸ χωρίον Τερφάντων

2^{ος} Ἀέ-Πάντος: Παρευρίτης δεξιὰ τοῦ Τσιτ-Κιονάρου

3^{ος} Γουζού-νερί: Πύλη τοῦ ἀγρίου, Παρ-
χάρι νοτιὰ ἐπὶ ἐπαθμὸ χωροφυλακῆς Κιμιάδης.

4^{ος} Ζααρέτ-τεσέ: Τὸ ὑψηλότερον βουνὸ ἐπὶ
Ξατζὰς καὶ ἀνῶν ἐπὶ Πιστοφάντων.
Ἐπὶ τὴν κορυφὴν ἦσαν μαγεμενὲς ὄντες καὶ οἱ
Ξατζαῖοι θεωροῦσαν ὅτι ἦσαν ἑλάνια ἀρεμνο-
βίου καὶ τὴν ἑλάναν. Ἐν τῇ κορυφῇ δὲ γέγνηται
ὅτι οἱ Μύριοι τοῦ Ξαροφάντος ἀπὸ τῆς κορυφῆς
τοῦ βουνοῦ εἶδαν τὴν δάσκαλον καὶ γάλαζα
δάσκατα δάσκατα καὶ ἔστησαν ἐπὶ μητρειῶν.

5^{ος} Ξυορδέν: Τὸ μεγαλύτερον παρχαρί τοῦ χωρίου
Λουριαντάντων, ἐπὶ τὴν ἀπόστασιν τοῦ Ζααρέτ-τεσέ
φθιστικόμενος μετὰ τοὺς τούρμους γειτονίας μας, τῆς
δύστης τῆς κέρδισας οἱ Ξατζαῖοι, ἀπὸ τὸ ἐγκατέστησαν
διὰ τὸ μὴ ἔχον ἀποστρέφει μετὰ τοὺς τούρμους.

6^{ος} Τάεβ-μιοσρού: Ἐπαθμὸς χωροφυλακῆς μητρο-
μάδα καὶ χάτια ἐπὶ τὸν θημιόλιον ὁρμὸν ἔρρε-
φούντος-ἔρρεφου, ἐδὼ εἰσέρχονται αἱ δύο ὁρο-
σειρές καὶ σχηματίζει τὸ ὁροπέδιον, ὁραμένη
δὲ Τάεβ-μιοσρού ἀπὸ τῆς γυῖστης γέφυρας.

7^{ος} Τελαζούσχηταφία: Ἐξυμνοῦσι 12 ἀνταρτῶν
με 30 τούρμους τετετέδες ἐπὶ τὴν τοποθεσίαν αὐτῇ ἀπὸ

είναι ποταμό στο τουρμυκό χωρίο Ἰθρίδ, καὶ τοὺς διόξατε ἀπὸ τὰ βύθρα τῆς Σουλῆς τοῦ Μῆν του 1919.

8ος Οὐκαμένον Ἀχέρης: (Βαφεζῶτοι)

Εἰνὴ τοσοῦτοι αὐτὴ δι' ἀντάρτες μας μωήνας τούτα στὴν Ματσούνα κρύγνησαν ἀρμεζες μέρες, καὶ ἔγιναν στὸν Καμένον Ἀχέρ' ἀσφαρί-
τεψαν καὶ βυότωσαν τὸν Ἰσεντ-τσαούσι σου ἦταν
γοβερός διαφθορεὺς τῶν ἐλληνίδων τῆς Ματσούνας.

9ος Βαϊβουρτι ἡ Πάισερτη: Μία ὁμάς ἀπὸ 41 κα-
τάρτες πῆραν ἀπόφαση τοῦ Μῆν του 1932 καὶ δια-
φύχοντ στο Ρωσικό ἔδαφος, καὶ ξεκίτησαν ὁλοήμεροι
ἀπὸ τῆς Βαϊβουρτι, ἵνα περῶνουν τὸν ποταμὸν
Τσορόχ. Ὑπερὰ ἀπὸ πορεία 5 ἡμερῶν γράσαντε ἐστὶν
αἰτησιὸς σου δέωσθε τὸν ποταμὸν, μεταξὺ αὐτῶν
ἦσαν καὶ ἡμεῖς τοῦ Μῆν του 1932, ἡ ἐορτὴ
σου ἦταν ἔχνηα, πόντεψε καὶ γυροδμήσθη ἀπὸ τῆς
ἀρχῆς νεύραση. Μόλις καταβυτηρώσατε στο βουτό ἔσπε
ἀνυτό βυοζάση, καὶ τότε ὁ Κωστῆτος Ἀτέββοχρου
μέ τὸν ἀδελφὸ τοῦ Χριστόφορο τὸν Κῆγιο τὸν Γιό-
ρη Μελίδη τοῦ Γρη. τοῦ Ἀβραάμ Χιορίδης καὶ Χαρῆ-
λαμὰν Κωσμάδης, κατέβησαν στο χωρίο Ἰθρίδ
τῆς Βαϊβουρτι, καὶ χτήσθησαν τὴν πόρτα τοῦ πρώτου
βουτοῦ τοῦ ἀπορρύγματος ἔισαίν, ἀρμεζιάσθησαν ὡς
κρηόετρασι. Ὁ ἔισαίν σου ἔστρωσε τραβίφη καὶ
ὁ Κ. Ἀτέββοχρου τὸν ἀρμεζιάσσε αὐτοὺς καὶ τοὺς
βυτορῶτους σου καὶ ἀφραση ἀπὸ τὸν ποταμὸν, καὶ
ὑποβρέθηκεν καὶ τοῦ δῶκε 1-2 ἀπὸ τὰ μαζήτρεα
ἄσπα σου. Αὐτοὺς τοὺς ἀφρόδους, καὶ τὸ βῆμα τοῦ
πυκνῶθηκε ἀπὸ τὸν Μουχτάρη καὶ ἄλλους τούρμας
ὁλοίτας, καὶ τοὺς βυτέζανεν ἐνός ἀπὸ τὸν Κῆγιο

αυτοὺς ὁρῶντες καὶ ἔστησε, καὶ διατηρήσας τὰ ἐνυβάρτα.
Καθόοντες τοῦτον ἢ ἀπὸ αὐτοῦ 36 ἀντάρτες γυμνῶν αἰῶ
ἐστὶν ἔατα, μὴ μεγάλας ταλαιπωρίες.

Τοῖς δὲ 5 ἀντάρτες τοὺς διυῖαντες εἰς τὸ βερα-
δινεῖον τῆς Βαλιδούρης εἰς αὐτάτου, καὶ τοὺς
κρέμασαν εἰς μίαν ἀρματίαν τὸν Δεκεμβρίου 1922.
Ὅροι ἢ ἔατα τοὺς ἔζησαν.

10^{ου} Θόρος ὁ ἀνταρτῶν.

Τὸ Ἄβεια-Τουρνοχῶρι: Τὸ μαζοναίρι τοῦ 1922
ὁ Εὐαγγελὶος εἰδοποιῶντες τοὺς ἀγρίωνους τούτους γὰ
οὐκ ἐστὶν ἀρχαῖα τοὺς χωρὶς γόδο, ἵνα τοῦ ἀπογνῶναι
τὰ ἀγρίων ἀσφαλείτητα πρὸς τὸν. Οἱ τούτοις ἀπερ-
χόμενοι. Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἀντάρτες ἔβησαν εἰς τὸν
μαζοναίρι Ἄβεια γὰρ σοβαρὴ ὑπόθεσις τοῦ ἀνταρτῶν
Γαβριήλ Παλαιολόγου καὶ ἑκὼν Λεωνομάτης. Ἐπὶ Ἄβεια
φοῦσε ἡ πόλις ἡ ἀνταρτῶν, καὶ τὸν ἀνταρτῶν εἰς
τοὺς 5 ἀνταρτῶν δόξαντες τὰ μῆλα τοῦ καὶ τοῦ ἐνόςωσε.
Ὁ Εὐαγγελὶος τότε ἔδωκε τὴν ἀνταρτῶν τοῦ γόδο, καὶ
αὐτὸς τότε οἱ τούτοις ἀρτῶντες ἀρτῶν ἀνταρτῶν, ἀπὸ αὐτῶν
δοξοφόρους. Λίγα μέρη ἀρτῶντες 20 τούτοις ἀνταρτῶν
μεγαλομέτα 30 ἀρτῶν πρὸς τὸν ἦσαν τὰ ἀρτῶν
αὐτοῦ τῆς Παλαιολόγου γὰρ τὰ ἀρχαῖα τοῦ Μετρί.

Αὐτὸ τὸ ἔργον ὁ Εὐαγγελὶος καὶ διέταξε τὸ ἀρτῶν
τοῦ, γὰρ αἰῶν τοῦ ἀρτῶν, καὶ γὰρ τοὺς ἀρτῶν
ἢ γὰρ τοὺς ἐνόςωσαν ἀρτῶν ἀρτῶν τὰ ἀρτῶν
οἱ τούτοις ἀνταρτῶν ἀρτῶν, καὶ οἱ ἀντάρτες
τοῦ ἀρτῶν, καὶ μετέφεραν εἰς τὸν ἀρτῶν
τοῦ ἀρτῶν.

11^{ου} Χοῦσι-Κεραεῖα: Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1922
μερικοὶ ἀντάρτες κατέβησαν εἰς τὸν Χοῦσι καὶ αὐτὸν.

Εμείς τὰ παρεβούρ στην Τραπεζούντα διὰ τὰ γύρου γιὰ
τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ ἐμὴ στοὺς χερσὶ τοῦρτοι ἔμεινον ἐπὶ
ἐφ' ὧς τὸ εἶπε τῆς Μίνας Κουγανῆ καὶ ἔδωκεν
τὰ ὑψηλότερα τὸ εἶπε. Δι' αὐτὰς ἐπὶ τὰ ὄρη
τοὺς, γιὰ τὰ μὴ ἀποβόρουν ἀντίστασιν καὶ εἰς βαρύνουν
τῆς δέσῃ τῆς Μίνας, καὶ ὅλων τῶν Ἑλλήνων τῆς χότης

Οἱ Τούρκοι μετὰ τὸ ὅτι χαρούμενοι, τὰ τοὺς δέδου
καὶ τὰ τοὺς παραδίδουν ἐπὶ Ἀρχὴς. Οἱ δύο ἄλλοι ἐξ'
αὐτῶν ἔμειναν μετὰ τὰ κρυφὰ ἐξ' αὐτῶν τοὺς δάκρυους
ἐξ' αὐτῶν 100 μέτρων. Αὐτοὶ γοῶν εἶδαν τὰς νικητὰς
τῶν Τούρκων μετὰ τὰς αὐτῶν αἰχμαλωτῶν
οἱ οὐκ ἀποβόρουν, καὶ ἔριζαν ἐπὶ τὴν γῆν μετὰ τὸ ὅτι
τῶν Τούρκων, τραυματῶν τὸν ἀρχηγὸν τῶν Τούρκων
οὐκ ἀποβόρουν, τὸν ὁσὶον ἀέθου καὶ ἔμειναν, ὁ Τραπεζούντας
ὡς αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τὸν ἀρχηγὸν τῶν Τούρκων
ἐπὶ τὴν γῆν. Τὸ Κεράσι ἐπὶ τὴν γῆν τὸν ἑαυτοῦ Περίοδον

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

12^{or}

Δίρχα: Φόρος τοῦ ἀρχιεπισκόπου Δαμνιανῶ
Τεργίου. Τὸν Νοέμβριον τοῦ 1922 ἀγνοῦν τὰ
ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ, καὶ μετέβησαν ἀρχιεπίσκοπος μετὰ
μετὰ τοῦτον, καὶ τὴν Καροῖαν Καροῖαν τῆς
ἑαυτοῦ Ἀμαφόντα τὰ διαχειρίζονται ἐπὶ τὴν Δίρχα.

Ἦν καὶ ἐπὶ τὴν Δίρχα γύρω ὑπάρχουν ὅλα ταῦτα
χωρὶς, ὁ Δαμνιανὸς μετὰ τὰ ἀρχιεπισκόπου τὸν ἐξ'
αὐτῶν τὸ γινώσκον ἐπὶ τὴν γῆν.

Οἱ Τούρκοι ἔμεινον τὸ γινώσκον, καὶ εἰδοποιῶν
τῆς στρατιωτικῆς ἀρχῆς, καὶ μία μέρα τοῦ Δεκεμβρίου
στρατοὶ καὶ πλοῖα ἀντιπαραστάσιν τὴν γῆν καὶ
ἐπὶ τὴν ἀναστάσιν ἐπὶ τὴν γῆν, ὁ
ὁσὶον τοῦ Δαμνιανῶ ἀνταποδίδουν τὰ ἐπὶ τὴν γῆν
ὅλην τραυματῶν, καὶ καὶ ἡ Καροῖαν

και εφυχαν νύχτα στην Τραπεζούντα. Ο Πατριάρχης
βρέθηκε γευρός, οι δε τούρκοι του ένουσαν το μεγα-
λη του το σφηνόβια σε παύλαρο και το περιέφεραν
σε βουνάκια της Τραπεζούντας γιγνταφορτες:

“Η μεγαλή του ναυεταύ Τειρία της Σαργιάς”
Εστη μαχη αυγή αραβή γίγας να ονομαδούτ όρμη,
μα για παρη τους κύρη έαρεε παταμυραία βρο-
χή, και εφυχαν από της σπηλιά, και έωδθηκα.

Τέλος.

Αυγή ήτατε η δοξαγιέρη
Φουρνιή Σαργιά σου έδωκε
τοσο θυγρητα στους άχώτα της
δρό της έοιθιμονη της, και έρ-
χεται δια τον Πόρτορ.

ΠΑΠΑ. ΠΑΠΑΡΙΔΗΣ

ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗ

Θεσσαλονίκη.

Θεσσαλονίκη - Έταυροίσεως
Ιουνίου 39 η διενθουίαν

Ματθ. Παπαρίδης